

Modře označené štítky znamenají,
že není zaplacené předplatné!
Předplatné na jeden rok je
31,42 + 1,58 (HST) = 33 kan. dolarů
Cena 2,85 + 0,15 (HST) = 3,00 dolary.

Agreement # 40005374/ Registration # 09089

Datum, dokdy jsou noviny
předplaceny, je v pravém
horním rohu štítku!
ISSN 1186-9283 (Print)
ISSN 1923-1784 (Online)

J
Time

Com-
mit-
ted
À dé lai
convenu

Telefon: 416/530-4222
647/728-0654
Praha: 222-261-811
E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

No. 9.

ČESKOSLOVENSKÉ NOVINY - CZECHOSLOVAK NEWSPAPER

(567.)

Vol. 26.

satellite 1-416

Thursday,

October 6,

2016

Published by ABE, P. O. Box 176, Station „E“, Toronto, Ontario, Canada M6H 4E2

satellite1-416.com – zpravy.org – zpravy.ca – spravy.ca

Nokturna na Masaryktownu a Jazz Q

Myslím si, že jsem nebyl sám, komu se při první skladbě Jazz Q *Pozorovatelna* v restauraci Praha na Masaryktownu 18. září 2016, vybavila jiná superskupina *Emerson, Lake and Palmer*, přesněji řečeno skupina *The Nice*, která byla na druhém beatovém festivalu v Praze v roce 1968. Nezapomenutelnou byla Emersonova úprava Bernsteinovy *Americy z West Side Story*. Keith Emerson zemřel letos 10. března. Druhý beatový festival v roce 1968 byl jedním z posledních svobodných vydechnutí před normalizací, která rockové či jazz-rockové hudbě nepřála. Jen občas se objevily záblesky něčeho lepšího *Colegium Musicum* z Bratislavy nebo právě skupina Jazz Q. Počátkem sedmdesátých let hrála ve složení Martin Kratochvíl – elektronické klávesové nástroje, Vladimír Padrůněk – baskytara, Luboš Andršt (později František Franc) a Zdeněk Fišer – kytara, Michal Vrbovec – bicí. V Torontu z původního složení zůstali pouze Martin Kratochvíl a Zdeněk Fišer. Na bezpražcovou baskytaru hrál Přemek Faulkner a na bicí Filip Janíček. Po skladbě ze sedmdesátých let *Pozorovatelna*, přišla kompozice z poslední doby *Zdroje tu jsou* (skladba na výrok bývalého premiéra Vladimíra Špidly). Některým posluchačům, či přesněji řečeno posluchačkám, vadilo, že skupina hrála téměř výhradně instrumentální skladby.

Výjimkou byla dvě blues v přednesu Zdeněka Fišera. Sám k tomu říká: „Za to, že hraji tento druh hudby, vděčím blues. Jako kluk jsem začínal s Beatles, ve škole jsem měl samé jedničky a žádná holka o mne ani nezakopla. Jakmile jsem hrál Beatles, hned to šlo. Pak přišli Kinks melodické skupiny, ale rozčísli to Rolling Stones, kteří čerpali z rhythm and blues, následoval Jimi Hendrix, Alexis Korner, John Mayall... anglické blues nás přivedlo k americkému blues. Angličani udělali velice záslužnou práci, obrátili pozornost spousty bigbeatáků k americkým bardům, kteří dělali brzdaře na dráze a nikdo je neznal a oni je vynesli na světlo boží. Americké blues jako B. B. King jde k základům, zatímco anglické šlo příliš na jednu pentatoniku. Tohle je ale příliš dlouhé povídání, protože i ve Spojených státech si kytaristi dávají přes hubu, kvůli tomu, jak se má správně hrát blues. Pak přišel jazz-rock a nakonec jsem hrál s Lacem Deczim jazz. Tím jsem šel proti proudu času, ale i dnes si rád zahraji něco ze starého bigbeatu.“

Baskytarista Přemysl Faulkner byl spokojený s koncertem: „Bylo to úžasné, byli zde prima lidi. Jenom jsme neznali publikum. Jsme rádi, že to takhle dopadlo. V tomto složení hrajeme nyní celkem pravidelně, pouze před třemi roky jsme vyměnili bubeníka. S Jazz Q hrají od roku 1974. Hodně jsme hráli skladby od *Mahavishnu Orchestra*, kde hrál Jan Hammer. To byl úplně jiný druh muziky. Velký vliv měl také Chick Corea. Jazz Q nastoupilo do vlaku téhle hudby. Teď již to není ten hlavní proud, ale tehdy to byla skutečně avantgarda. Zcela se změnilo myšlení posluchačů.“

Bubeník Filip Janíček: K hudbě jsem se dostal přes tatínka. To byl nadšenec a všechno mu šlo vždýcky. Měl hrozně rád muziku, hrál na kytaru a bubny. K jazzu se dostal později. Poslouchal jazz-rockové kapely a já to doma slyšel a bavilo mne to také. Díky tomu jsem začal hrát na bubny. Když táta viděl, že mě to baví, tak mi dotáhl k Miloši Veselému, který je vlastně protagonistou modernějšího hraní na bubny. Po tom jsem se do toho dostal, začalo to být vážnější a vážnější, až jsem dokončil konzervatoř na bicí. Měl jsem dobré profesory na konzervatoři, ať již to byl Václav Mazáček nebo jsem hrál s Radkem Kramplm. Když jsem skončil na konzervatoři hru na bubny, začal jsem studovat skladbu. Mám menší kapelu, je to dvanáct lidí: tři trumpety, trombón, čtyři saxofony a rytmika a pro ně píši a to mne baví. Je to takový jazz-pop. Mám rád melodii.

Martina Kratochvíla jsme se zeptali na začátky Jazz Q a na spolupráci s Jiřím Stivínem...

Martin Kratochvíl: Rád na ty začátky vzpomínám. Oba jsme brali rozum. Jiří Stivín byl trochu napřed. Byly to pěkné doby, ale nedohodli jsme se v tom, kdo kam půjde. Jiří Stivín chtěl dělat free-jazz a já jsem chtěl dělat jazz-rock.

V původní kapele byl také Vladimír Padrůněk...

To byl zlatý člověk. Toho zabil komunismus. Jeho tatínek byl náměstkem ministra vnitra v roce 1968 za ministra Pavla a po invazi to odnesl. Nejen to, komunisti se mstili na jeho dětech. Nebyli to přímo Rusové, byli to ti, co převzali moc. Tento skvělý baskytarista, nesměl jezdit ven, začal pít. Šlo to s ním s kopce. Nedokázal toho nepříteli vstřebat a definovat. On to bral jako nepřítel osudu. Plakal při tom a říkal: „Já jsem nic neudělal!“ Stal se smutnou postavou, navíc měl roztroušenou sklerózu a nebylo pomoci. Zemřel v srpnu 1991. Jedna historka z té doby: L'Unità, italský plátek, dělal festival v Římě. Ta úřednice, co vydávala pasy, dala všem členům kapely pasy, kromě mne. Kluci odjeli a já jsem zůstal doma. Přišel jsem na ministerstvo kultury a oni mně tehdy řekli, že je to proto, že mám emigrovaného bratra. Byl by z toho skandál, obzvláště, když festival pořádal levicový plátek. Tak mne tehdy ten pas dali taky.

Při vašich vystoupeních v Praze, hraje s vámi často Oskar Petr, proč nepřijel?

Není na tom nejlépe se zdravím. Oskar Petr píše geniální texty. Je velice talentovaný. Zajímavé je, že když mu to zdraví chřadne, že zpívá líp a líp. Na tom hlase to nenechává stopy.

Vystoupení skupiny Jazz Q bylo neuvěřitelným zážitkem a poprvé do programu Nokturn se zapojil jazz-rock. Dalším koncertem bude klavírní recitál profesora Jana Novotného v kostele sv. Václava, který se koná v neděli 23. října. 2016 v pět hodin odpoledne.

Aleš Březina

Foto: Nahoře zleva: Martin Kratochvíl, Přemysl Faulkner, Filip Janíček, dole Zdeněk Fišer.

satellite 1-416

Agreement # 40005374/ Registration # 09089
P.P.I.C. Accounts # 1001583
GST Business # 86957 0572 RT0001
Paid in Toronto

CZECHOSLOVAK NEWSPAPER
published by ABE
P.O. Box 176, Station „E“,
Toronto, Ont. M6H 4E2

Telefon: 416/530-4222, 647/728-0654

E-mail: abe@zpravy.ca
abe@satellite1-416.com

www.satellite1-416.com

www.zpravy.org

www.zpravy.ca

www.spravy.ca

Česká adresa: ABE/ČIŽINSKÁ

Štefánikova 387, 500 11 Hradec Králové 11

Tel.: 222-261-811

ISSN 1186-9283 (Print)

ISSN 1923-1784 (Online)

Advertising rates: 22.00 per inch/col.

\$ 1.65 CDN per line/col.

Předplatné:

v Kanadě \$ 31,42 + \$ 1,58 (GST) = \$ 36,00,

pro ostatní svět CND/US \$ 50.

v ČR 800 Kč, na Slovensku 30 eur.

PDF elektronicky \$ 20 - (dobrovolné)

V ČR 200 Kč, na Slovensku 8 eur.

Churches

ČESKÉ A
SLOVENSKÉ
BOHOSLUŽBY
V TORONTĚ

Římsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus), 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9.

Internet: www.katolik.ca. Bohoslužby: neděle v 10:30, pátek 19:00. Duchovní správci: Tomáš Kaňa. Tel.: 416/532-5272, fax: (416) 516-5311.

Římsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius), 5255 Thornwood Drive, Mississauga, Ont. L4Z 3J3. Slovenská omša: Ne.: 11:00, po a št.: 8:00, út., st. a pá.: 19:00, 1. so 18:00. Anglická: Ne.: 9:00 a so.: 17:00. Farář: J. Vaňo. Kaplan: E. Rybánský. Tel.: 905/712-1200, fax: 905/712-0974.

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary) 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Tel. 416/531-4836. Bohoslužby: 9:00 angl., 10:30 slov.

Slovenský evanjelický kostol augsburgského vyznania sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul) 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 416/658-9793. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle: 10:45.

Luteránský kostel sv. Lukáše, (Lutheran Church of St. Luke), 3200 Bayview Ave. (Bayview a Finch), Toronto. Rev. Dušan Tóth. Nejbližší bohoslužby: 6. 11., 5. 12., 8. 1. ve 13 hodin, a 24. 12. v 16:30.

Moravští bratři (Moravian Brothers Church); Bohoslužby pouze anglicky-neděle v 11:00. 7 Glenora Ave. Toronto, Ont. M6C 3Y2. Tel.: 416/656-8661. Duchovní správce: Rev. Margaret Hassler, Pastor, e-mail mkhassler@yahoo.com

Kat. bohoslužby mimo Toronto

Burlington: St. John Baptist
2016 Blairholme Ave., Burlington, ON. -
Bohoslužby každou druhou neděli v měsíci v 15:00 hodin. Duch. správce: Jiří Macenauer. Tel.: 289/337-2911

Kingston: Kaple Newman House,
192 Frontenac Street. Nejbližší bohoslužby:
15. 10. 2016 v 11:00 hodin.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandiče (Lyndale a Hinchey): 170 Hinchey Avenue. Nejbližší bohoslužby: 15. 10. 2016 v 17:00 hodin.

Vineland: St. Helen's Church R.C. Parish,
4158 Maple Grove Rd.

Kat. bohoslužby mimo Ontario

Montreal: Kaple Loyola High School, 7272 Sherbrooke Street. Nejbližší bohoslužby:
Nejbližší bohoslužby: 16. 10. 2016 v 11 hodin.

NEW LOCATION!!! THE MUSKET RESTAURANT

EXTRA SENZUS EXTRA

FRIDAY 11. NOVEMBER - 7.30PM

Concert and Dance

THE MUSKET RESTAURANT

40 ADVANCE RD.
TORONTO.

(NEXT TO JIMMY'S BAKERY)
OPEN FOR DINNER FROM 5:30 PM

TICKET: \$35.00
RESERVATION NECESSARY:
Jan: 905 812 5503
www.vstupenky.ca

Česká televize

Nová vize

vysílá v Ontariu vždy v sobotu v 10:00 hodin

opakování ve středu v 7:00 hodin

na stanici OMNI 1

(V Torontu kanál 47/kabel 4, 169 a 520)

E-mail: novavize.ca@gmail.com

Adresa: 7-Auburn Ave. # 1, Toronto ON, M6H 2L6

Informační a imigrační středisko ČSSK

Porady a ověřování dokladů po předchozím zavolání

Poštovní adresa je:

P. O. Box 564, 3044 Bloor St. W., Toronto, Ont. M8X 2Y8

Tel.: 416/925-2241, fax: 416/925-1940

E-malové adresy: Ústředí: ustredl@cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK: Toronto@cssk.ca

Webová adresa ČSSK: www.cssk.ca

Torontská odbočka ČSSK

Telefon: (416) 762-6846

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd., Scarborough, Ont. M1G 1H1

Tel.: (416) 439-4354, Fax: (416) 439-6473

Knihovna na Masaryktownu

Středa: 16:00-21:00.

Tel.: 416-439-0792

Klub seniorů při Osadě svatého Václava

496 Gladstone Ave., Toronto

se schází (kromě měsíců července a srpna)

každou první a třetí středu v měsíci ve 13 hodin,

před tím jsou od 12 hodin bohoslužby.

Satellite 1-416

jsou nezávislé noviny reflektující různé názory, které se nemusejí vždy shodovat s názory redaktora těchto novin. Jsme přesvědčeni, že výměna myšlenek a názorů slouží vzájemnému pochopení a porozumění. Zásadně však neuvěřujeme články s rasistickým zaměřením, nepřátelské jiným národnostem nebo náboženstvím a podporující násilí.

Naším úkolem není říkat čtenáři, co si má myslet, ale předat mu informace, z kterých si může udělat svůj vlastní názor.

Přebírání původních článků a informací je možné, pokud se nezmění charakter článku a pokud nebude porušena rovnováha, která se diskusí sleduje.

Všechny články v našich novinách musí být podepsané a autor zodpovídá za správnost údajů v nich uvedených.

We acknowledge the financial support
of the Government of Canada through Canada Periodical Fund
of the Department of the Canadian Heritage.

Canada

Naše internetové
stránky

Satellite 1-416

Výběr z článků

v našich novinách.

Aktuální vždy v den vyjití novin.

satellite1-416.com

zpravy.ca

zpravy.org

spravy.ca

Toto číslo v PDF

www.9.satellite1-416.com

www.9.zpravy.ca

www.9.spravy.ca

Kalendář

Co se připravuje

v krajské komunitě v Kanadě

kalendar.satellite1-416.com

kalendar.zpravy.ca

kalendar.spravy.ca

Nové divadlo

O jednotlivých představeních

Nového divadla v Torontu

divadlo.zpravy.ca

NHL

Zpravodajství z NHL

nhl.zpravy.ca

Jak vyjdeme

v roce 2016

9 - 6. 10. 2016

10 - 3. 11. 2016

11 - 8. 12. 2016

...v roce 2017

1 - 12. 1. 2017

2 - 9. 2. 2017

3 - 9. 3. 2017

4 - 6. 4. 2017

5 - 4. 4. 2017

Financial

Kursovní lístek

100 Kč	5,46 CDN
1 CND \$	18,31 Kč
1 EURO	1,48 CND \$
1 CND \$	0,68 EURO
1 US \$	1,31 CND \$
1 CND \$	0,76 US \$

Universal Currency Converter - 1. 10. 2016

1 CND \$	18,33 Kč
1 EURO	27,00 Kč
1 US \$	24,08 Kč
ČSOB - 1. 10. 2016	

Toto číslo jsme dali

do tiskárny

5. 10. 2016 v 23:00

Příští číslo vyjde:

3. 11. 2016

Uzávěrka: 31. 10. 2016

Kalendář

www.kalendar.zpravy.ca

16. 10. (ne) 16:00
My song to you
Jiří Grosman - křest CD
Restaurace Praha
Masaryktown
450 Scarborough Golf Club Rd.

21. 10. (pá) 20:00
22. 10. (so) 16:00 a 20:00
23. 10. (ne) 16:00
Jiří Suchý a Jiří Šlitr
Šest žen Jindřicha VIII.
Nové divadlo
Maja Prentice Theatre
3650 Dixie Rd., Mississauga

23. 10. (ne) 17:00
Jan Novotný - piano
Nokturna v městě
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto

10. - 24. 11.
Filmový festival EU
608 College St, Toronto.

11. 11. (pá) 19:30
Senzus
Koncert a tanec
The Musket Restaurant
40 Advance Rd. Toronto

13. 11. (ne) 17:00
Zuzana Šimurdová - piano
Mikolaj Warszynski - piano
Nokturna v městě
Kostel sv. Václava
496 Gladstone Ave., Toronto

11. 12. (ne) 17:00
J. Musil - L. Nováková
Předvánoční koncert
Nokturna na Masaryktownu
Restaurace Praha
450 Scarborough Golf Club Rd.

Sunday, October 16
4pm

Brandon Walker

Ben MacCallister & George Groumas

Paper Reliquary

450 Scarborough Golf Club Road
Toronto, Ontario M1G 1M1
(416) 299-0283
For tickets and info: www.guestpagevancouver.com

Dr. Petr Munk
Chiropraktik

1552 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
www.drpetermunk

Ordinační
hodiny:
Pondělí-pátek:
10-13 a
15-19.

Tel.: 416/533-0005

October 23
St. Wenceslaus Church (405 Gladstone Ave. Toronto)
5:00 PM

professor **JAN NOVOTNÝ**, piano

TICKETS: \$25.00 at the door
www.vstupenky.ca

*Jiří Suchý
Jiří Šlitr*

Sest žen

Nové divadlo v Torontě vás zve na
pseudohistorickou revue o Jindřichu VIII.

Režie: Jana Fabiánová a Eduard Váňa

Hudební režie, korepetice a choreografie:
Josef Musil, Bohdan Zatoňkaňuk a Lenka Nováková

Pátek 21. 10. 2016 - 20:00 hodin
Sobota 22. 10. 2016 - 16:00 a 20:00 hodin
Neděle 23. 10. 2016 - 16:00 hodin

Rezervace 416.463.3182 • nove.divadlo@gmail.com

Maja Prentice Theatre • 3650 Dixie Road, Mississauga

www.facebook.com/novedivadlotoronto

EUROPEAN UNION FILM FESTIVAL
will be back in 2016
Nov. 10-24 @ the Royal Cinema

Czech & Slovak Institutions

České velvyslanectví
Czech Embassy
251 Cooper St.
Ottawa, ON K2P 0G2
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878
E-mail: ottawa@embassy.mzv.cz

Slovenské velvyslanectví
Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, ON K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450
Obch. zast.: (613) 748-1773
Fax: (613) 748-0699

Český generální konzulát
Czech General Consulate
2 Bloor Street West, Suite 1500
Toronto, ON M4W 3E2
Telefon: 416-972-1476
Fax: 416-972-6991
E-mail: toronto@embassy.mzv.cz
Úřední hodiny:
pondělí, úterý, čtvrtek a pátek 09.00 - 12.00

Honorary consulate
of the Czech Republic

Calgary, AB
Honorary Consul: Jaroslav Jelínek
Suite 303 - 6707 Elbow Dr. SW.
Calgary, AB T2V 0E5
Tel.: (403) 269-4924, Fax: (403) 259-4533
E-mail: calgary@honorary.mzv.cz

Montreal, Quebec
Honorary Consul:
JUDr. Hynek Žikovský
2020 University, Suite 1920.
Montreal, QC
Tel.: (514) 316-4383
E-mail: montreal@honorary.mzv.cz

Honorary consulates
of the Slovak Republic

Calgary, AB:
424 Varsity Estates Place NW
Calgary, AB T3B 3B9
Tel.: (587) 333-6831,
Fax: (206) 424-0205.
E-mail: richard@wolfii.com
Mr. Richard Wolfii, Honorary Consul
Jurisdiction: Alberta and Saskatchewan

Montreal, QC
22, Place de la Madeleine
Dollard des Ormeaux, QC H9B 1W3
Tel.: (514) 421-2972,
Mobil: (514) 585-2496
Fax: (514) 421-1583
slovex@sympatico.ca;
slovex@slovex.com
Dezider Michaletz, Honorary Consul

Toronto, ON:
649 Brooker Ridge
Newmarket, ON L3X 1V7
tel: 647/290-9304 fax: 905/898-0166
slovakconsulateto@gmail.com
Michael Martinec, Honorary Consul
Jurisdiction: Province of Ontario

Ještě k torontskému festivalu

Jak jsme uvedli v minulém čísle na TIFFu byly dva české projekty. Seriál *Pustina* a film Petra Václava *Nikdy nejsme sami*. Z německé produkce mne zaujal ještě film Petry Eperlain a Michaela Tuckera *Karl Marx City*. Jak řekl před časem na plzeňském festivalu německý režisér Christian Schwochow, *západní Němci tunelují naši východoněmeckou historii*. Dělají ji černobílou, ale ve skutečnosti se pohybovala v šedivé zóně. Životem v tzv. Německé demokratické republice se zabývá velice často televizní stanice *Deutsche Welle* (v Torontu na Rogers - kanál 195).

Film *Karl Marx City* nám nechává nahlédnout právě do života v bývalé NDR. Můžeme se podívat na práci Stasi, vidět archivy východoněmecké tajné služby, která měla 92000 pracovníků a půl milionu spolupracovníků.

Z filmu *Karl Marx City*

Petra Eperlain se narodila v hornolužickém městě Karl Marx Stadt (nyní opět Chemnitz – Saská Kamenice, hornolužicky Kamjenica). Její otec spáchal v roce 1999 sebevraždu. Petra se celý film ptá jestli sebevražda byla v důsledku pocitu viny ze spolupráce s bývalou tajnou policií. Dokumenty Stasi dosahují délky 111 km a bylo sledováno 17 milionů lidí.

Pravděpodobně se jednalo na jedné straně o ekonomicky jeden z nejlépe fungujících komunistických systémů, na druhé straně o nejdůkladněji profizlovaný systém, který byl tak dokonalý, že sledoval, jestli se občan dívá na západoněmeckou televizi a na jaké programy v ní. Při tom Karl Marx Stadt, který ležel nedaleko českých hranic, byl výstavní ukázkou života v NDR. Film o tomto městě je zároveň varováním před *ostalgií* – sentimentálním vzpomínáním na staré dobré časy.

Naopak do současnosti nás zavedl seriál *Pustina*. Po torontském festivalu jsme položili několik otázek scénáristovi Štěpánu Hulíkoví.

Pokud se nepletu, celý seriál měl premiéru zde v Torontu, ale před tím byly první dva díly promítnuty na festivalu v Karlových Varech, kdy se objeví v české televizi?

Na HBO bude mít seriál premiéru 30. října. Jednotlivé epizody poběží vždy s týdenním rozstupem, přičemž souběžně budou k vidění také na webu na HBO GO. Současně s tím poběží *Pustina* také v dalších teritoriích HBO Europe – například v Polsku, Maďarsku, Španělsku, Nizozemí či Skandinávii.

Promítání trvalo v Torontu 449 minut, skládalo se z osmi dílů, jsou pod ním uvedeni dva režiséři Ivan Zachariáš a Alice Nellis, mohl byste to upřesnit, kdo dělal kterou část?

Ivan byl hlavní režisér, to znamená, že vybíral herce a klíčové členy štábu a nastavil vizuální podobu celého seriálu. Vedle toho režíroval epizody 1, 2, 5 a 6. Alice nastoupila do projektu jako druhý režisér a pokračovala v Ivanem nastaveném stylu režii epizod 3, 4, 7 a 8. Celý seriál však vypráví jeden souvislý příběh, má samozřejmě jednotnou náladu a běžný divák nepozná rozdíl mezi díly režírovanými Ivanem a částmi natočenými Alicí.

Kde se film natáčel?

Natáčení probíhalo na řadě lokací v Čechách a v Polsku. Drtivá část v reálných exteriérech severních a západních Čech, kde jsme maximálně využili genius loci tamějších vesnic a krajiny.

Jak dlouho se natáčel?

První natáčení den byl na začátku listopadu 2015 a poslední na konci května 2016, to znamená, že šlo o víc jak půlroční natáčení.

Film má tři roviny, jedna je spíše jako detektivní příběh, tragédie v zapomenuté obci, druhou rovinou je vliv těžářských společností na život obyvatel, třetí rovinou je rozpolcená osobnost jednoho z hlavních hrdinů. Jak se Vám jako scénáristovi dařilo tyto tři roviny

držet pohromadě, aby zapadaly do sebe jako tři kolečka v hodinkách? Pochopitelně bychom našli i další roviny. Mohl byste některé z nich naznačit?

Příběh *Pustiny* se skládá z řady vrstev a příběhových linek. Kromě těch, které jste vyjmenoval, je velmi důležitá ještě příběhová linka místního výchovného ústavu, pastáku, a tamějších kluků a vychovatelů. To je prostředí, které obecně ve filmu nevidíte a troufám si říct, že v české kinematografii ještě v takto autentické, realistické podobě nebylo vykresleno nikdy. Snažili jsme se, aby se jednotlivé příběhové linky nestřídaly mechanicky. Divák by měl mít vždy pocit, že vyprávění směřuje právě tam, kam si žádá příběh sám a ne kam se ho snaží ohnout autoři. Zároveň jsme usilovali o to, aby v jednáních a v dialogích našich hrdinů nebyl ani jediný falešný tón. Postavy by měly působit absolutně autenticky, divák by jim měl od začátku do konce věřit, přestože se místy dopouštějí i velmi mezních činů. Stále byste měli mít pocit, že sledujete příběh, který se mohl klidně odehrát jen kousek od vás, nikdy byste neměli podlehnout onomu úlevnému „to je jenom film“.

V Torontu nikdo v sále nevěděl, jak to dopadne a o přestávce si diváci vyměňovali předpovědi, co se stane v dalším díle, nemáte strach, že po prvním uvedení seriálu, nebo dokonce po prvních dvou dílech, bude známa zápleтка a díky sociálním sítím bude munice vystřelena?

Upřímně řečeno, ničeho takového se ani trochu nebojím. *Pustina* není ten typ detektivky, kterou sledujete právě jen proto, že jste zvědavý, jak to nakonec dopadne. Naopak, je to příběh, kdy vás zajímá všechno mezi začátkem a koncem. Postavy, jejich vztahy a vývoj, vykreslení prostředí... to všechno je tím, co ve vás po zhlédnutí *Pustiny* zůstane (alespoň tomu věřím...). A věřím také, že se do tohoto světa budete chtít znovu vrátit i poté, co budete znát rozřešení celé záhady.

Jaký měla *Pustina* ohlas na festivale? Objeví se v severoamerické televizi?

Pro nás bylo největším zadostiučiněním, že diváci, kteří přišli, opravdu vydrželi v sále celých těch víc jak osm hodin. Podle toho soudím, že je seriál zaujal. Zda se *Pustina* objeví i v severoamerické televizi, je v tuhle chvíli obtížné předjímat. Neanglicky mluveným seriálům se tohle podaří skutečně jen zcela výjimečně a fakt, zda *Pustina* do této kategorie pronikne, nezáleží už ani na jejich kvalitách, ale spíš na souběhu řady šťastných okolností.

Během festivalu jsme měli možnost i pohovořit s autory filmu *Nikdy nejsme sami*, režisérem Petrem Václavem a producentem Janem Macolou.

Prvním vaším filmem v Torontu byl film *Marian* z roku 1996, následovaly *Paralelní světy* (2001) pak dlouhá odmlka a najednou dva filmy *Cesta ven* (2014) a *Nikdy nejsme sami* (2016). Co způsobilo tu dlouhou pauzu?

Nevím, protože nic z toho, co jsem chtěl produkovat se nepodařilo. Byly ekonomické problémy, neměl jsem producenta. Ocíl jsem se v začarovaném kruhu, kdy se mi žádný z těch projektů nepodařilo zrealizovat, ale pořád jsem na něčem pracoval.

Vraťme se k filmu *Cesta ven*...

Film byl natočen v roce 2013, ale v kinech byl uveden v roce 2014. Jednalo se o rychlý podnět producenta Jana Macoly. V té době jsem nechtěl žádný český film točit. Setkali jsme se v Cannes a tak vznikl rychlý projekt *Cesta ven*. Okamžitě jsem se vrátil do prostředí, které jsem znal. Do romského prostředí. Znovu jsem se setkal s dětmi, kteří hráli v *Marianovi*. V tu dobu již byli otcové rodin. Měsíc a půl jsem se s nimi bavil a trávil jsem s nimi čas. Z toho pak vznikl scénář. V tu dobu již existoval scénář na film *Nikdy nejsme sami* a hned po dokončení *Cesty ven*, jsme začali s tímto filmem a natáčení šlo poměrně rychle. Současných problémů s filmem je několik. Lidi chodí do kina na české filmy stále méně a méně. Publikum nechodí na tento druh filmů a lidé nevyhledávají filmy s romskou tematikou. O *Cestě ven* se hodně diskutovalo, nebyla zde divácká základna. Změnu přineslo odvysílání Českou televizí a najednou jsme dostali tu řadu českých lvů, což je největší české ocenění kritiků, s čímž jsme nepočítali. Když se film dostal do Francie, tak měl dvojnásobnou sledovanost. V Čechách ho vidělo v kinech 4000 lidí v televizi přes tři sta tisíc lidí a na internetu to mělo pirátsky i třeba sto tisíc shlédnutí.

Film *Nikdy nejsme sami* mně připomněl Jean-Paul Sartra *Za zavřenými dveřmi* a *Zed*. Ovlivnil vás nějakým způsobem tento existencialista?

To mne překvapuje, ale je pravdou, že se velice zajímám o problém determinismu a svobodné vůle a tohle téma je jistě v tomto filmu obsažené a Sartrovu knihu *Bytí a nicota* jsem studoval. Je tam třeba zajímavá věc: *Když se dívka podívá do zrcadla a řekne jsem ošklivá, není to konstatování, ale projev a je pravdou, že otázka lidské vůle a nakolik jsme svobodní a nakolik jsme odsouzeni k fatálnímu sledování toho, co se děje kolem nás, je již od *Mariana* něčím, co se táhne mojí tvorbou. *Zed* si nepamatuji, ale člověk může mít něco v podvědomí aniž by to racionálně dokázal zdůvodnit.*

Jaká byla spolupráce s Klaudíí Dudovou a Zdeňkem Godlou?

Vlastně nedošlo k přerušení spolupráce mezi námi a pokračovala i ve filmu *Skokan*, který je již téměř hotov. Pro nás se nejedná o trilogii, ale o životní období, kdy jsme se nerozešli. *Skokan* je *road movie*, o klukovi, který vyjde z basy a kterého nic nečeká, tak se vydá do světa. Je to taková pohádka o hloupém Honzovi s dokumentárními prvky nebo naopak dokument s pohádkovými vstupy.

Zabýváte se romskou problematikou, je pro Romy nějaká „cesta ven“?

Myslím si, že je, ale je dlouhá, ale museli bychom všichni společně chtít. Základem je vzdělání a uplatnění na pracovním trhu. Samozřejmě, že není jednoduchá.

Ve filmu *Nikdy nejsme sami* se hovoří také o multikulturalismu...

Ano bachať ve filmu nejen, že nemá rád multikulturalismus, ale chce zapálit očístný oheň. Není to ani tak z programového prohlášení nějaké strany, ale jeho výroky jsou z toho, co člověk slyší na ulici, na internetu, co lidi mezi sebou říkají, co se přemílá po hospodách. Chtěl jsem tím postihnout ducha doby. Někdy má člověk pocit, jestli dnešní politici necitují některé pasáže přímo z filmu. Ten problém je také v tom, že pokud lidé žijí v nějaké větší aglomeraci a setkávají se jako například v Londýně nebo v Torontu, tak netrpí strachem z neznáma. Zatímco, když jsme točili na venkově a zeptali jsme se lidí, kdo hlasoval pro Miloše Zemana, tak to byli všichni. Tento problém je na celém světě. Velice často se to projevuje tak, že pokud lidi někoho znají osobně, tak říkají, že on je výjimkou.

Jak byl tento film přijat v Torontu?

Bylo zajímavé, že kanadské publikum reagovalo jinak než evropské, reagovalo více na obraz. Na *Berlínale* byla reakce velmi živá, lidi se smáli od začátku do konce. Tam to brali jako černou komedii. Zde to lidi brali více jako drama. Film není dělán tak, aby předpísal, jak má divák reagovat, což ale přináší nejistotu, nevíte jak to vyjde a nevíte, jak to divák bude brát.

Aleš Březina – Toronto

Jaroslav Dušek v seriálu *Pustina*

Nedožité osmdesátiny Václava Havla si připomínají lidé v České republice i za jejími hranicemi

Ve zlínském městském divadle připravili „Havlovský den“ a uskuteční se tam premiéra hry *Vernisáž*, odpoledne proběhne scénické čtení hry *Cena Václava Havla*, číst se bude také z *Dopisů Olze*.

Liberecké divadlo F. X. Šaldy uvede méně známou aktovku bývalého prezidenta *Motýl na anténě*. Děj absurdní komedie o pasivitě české inteligence napsal Václav Havel na konci šedesátých let jako svůj jediný původní text pro televizi.

Divadlo loutek Ostrava uvádí v rámci festivalu Divadlo bez bariér inscenaci *Zahradní slavnost*, která je určena pro diváky od 15 let a po níž bude následovat tematická beseda. Svůj příspěvek má i brněnské Divadlo Husa na provázku.

Na plzeňské lavičce Václava Havla v Šafaříkových sadech probíhá nepřetržitě čtyřadvacetihodinové čtení z jeho textů. A na Borech bude nově také umístěna pamětní deska na připomínku věznění Václava Havla v letech 1981 až 1983. Pardubická Galerie Fons na Pernštýnském náměstí nabízí fotografickou výstavu vzpomínající na cestu Václava Havla do země Jižní Ameriky. Fotograf Pavel Šmid prozradil, že první český prezident fotografování v oblíbené přilíši neměl.

Nedožité osmdesátiny Václava Havla připomenou výstavu fotografií v Kutné Hoře a v Kolíně. V Kutné Hoře je vystaví fotograf Pavel Vácha a v Kolíně Tomáš Němec. A úplně jiný druh připomínky zvolila Česká mincovna v Jablonci nad Nisou, která před týdnem vydala k 80. výročí narození bývalého prezidenta 400 sad zlatých pamětních medailí. V každé sadě jsou tři medaile, které vystihují tři etapy Václava Havla - dramatika, disidenta a prezidenta.

Ohlasy a aktivity v zahraničí: V Divadelním muzeu ve Vídni se až do 17. dubna 2017 koná výstava věnovaná Václavu Havlovi, přičemž se zaměřuje především na divadelní hry, které nastudoval vídeňský Burgtheater v dobách totality. Možná překvapivě se koná i několik vzpomínkových akcí na území Ruské federace. Knihovna zahraniční literatury v Moskvě ve spolupráci s Českým centrem organizují večer věnovaný dramatu Václava Havla, zatímco promítání dokumentu o něm bude spojeno se zahájením fotografické

výstavy na Lingvistické univerzitě Nižního Novgorodu.

Fotografická výstava se bude konat také v Českém centru Milán, budou to snímky Jiřího Jirů, který svým objektivem zdokumentoval rané období vlády prezidenta Václava Havla. Výstava je součástí širšího programu akcí, které v Miláně proběhnou v listopadu. (rozhlas.cz)

V krátkosti ještě k návštěvě Václava Havla v Torontu 19. února 1990

V Novém domově (12/2016) z 1. září 2016 na straně 11 je článek Josefa Čermáka *V únoru 1990 navštívil Toronto prezident Václav Havel. O čem to vlastně bylo?* Běžně nereaguji na články v Novém domově, ale jelikož Josef Čermák nepřímě píše o mně: *Dlouho jsem se domníval, že důvodem jeho zpoždění byla Havlova projížďka Torontem na motorce s torontskou policií. To udělal také, ale hlavním důvodem jeho zpoždění - a to mi došlo, když jsem pročítal Klímovy články, že šlo o více než setkání dvou mužů - jsem pochopil teprve minulý měsíc, když jeden krajanský pracovník se mi v řeči zmínil, že on a jeho paní tam byli také, že schůzka s krajany v Romanově katedrále se rovněž konala přesně, jak telegramy z Prahy oznamovaly a to prakticky ve stejnou dobu, jako setkání prezidenta s krajany v Convocation Hall.* Tak tedy tím krajanským pracovníkem, kterého Josef Čermák nechce jmenovat, jsem já a moje manželka Maria Gabánková. Pokud by se redaktorka Nového domova podívala do archivu ve 4. čísle Nového domova z roku 1990 je přesně popsána návštěva Václava Havla v Kanadě. Je zde i záznam projevu Václava Havla, který jsem pořídil pro *Nový domov* nikoliv pro *Věstník ČSSK*. Nevylučuji, že to *Věstník* tento projev z ND převzal. Besedy s krajany se uskutečnily dvě: první v Ottawě, druhá v Torontu. Dále cituji z článku J. Čermáka *Několik dní před datem setkání na Torontské univerzitě obdrželi torontští telegramy z Prahy zvučí k setkání s prezidentem Havlem v katedrále Štefana Romana v pondělí 19. února v době od 12 do 18 hodin, to jest skoro ve stejnou dobu, kterou prezident Havel měl strávit s českou a slovenskou komunitou na Torontské univerzitě.*

Jak na to reagovala Praha? Rozhodnutí z Prahy bylo šalamounské: 18. února přiletí Václav Havel z Islandu do Ottawy okolo 9. hodiny ráno. (S ním přiletěli i někteří krajane; Dušan Tóth, Jan Hásek...) Následovalo setkání s kanadskými politiky. Oběd s kanadskými představiteli. Odpoledne beseda s krajany - moderoval pan Stráznický. Okolo páté hodiny byla tisková konference v češtině a angličtině. Slavnostní večer.

19. února okolo 9. hodiny: Přilet do Toronta - uvítání Lincolnem Alexandrem.

Václav Havel v Ottawě v roce 1990

10:00 příjezd do Katedrály Převtělení v Markhamu (nikdy neměla jméno Romanova katedrála). Bohoslužby a převzetí ceny SKS. Poděkování Václava Havla zde cituji přesně: „Velice děkuji SKS za tuto významnou počtu. Je v tom něco symbolického. Znamená to, že se otevírá nová éra vztahu mezi námi a vámi, kteří žijete ve světě, nového vztahu mezi našimi dvěma národy a za třetí nového vztahu k náboženství a víře. Znovu vám děkuji!“ (V těchto pár větách není žádná konspirace.)

Celé bohoslužby a slavnost byly poměrně krátké. Maximálně do 11 hodiny. Zúčastnilo se jich několik stovek krajanů a asi padesát novinářů.

Poté se Václav Havel odebral k liberálnímu ontarijskému premiérovi Davidu Petersonovi, kde teprve nastal časový skluz. Během oběda Peterson poučil Havla, že demokracie znamená i utahování opasek, Havel vtipně odpověděl, že si dá tedy jenom polévku, aby premiérovi ušetřil nějaké peníze.

Pokud došlo k nějakému zpoždění, tak to nebylo v *Romanově katedrále*, ale na obědě v *Sutton Place Hotelu* na Bay St. Jelikož do Convocation Hall nebylo daleko, Václav Havel se rozhodl jít pěšky a při tom zapůzoval s motorkou torontského policisty. Druhý den se tato fotografie objevila v *Toronto Star*. Nemí známá, že by se Václav Havel na této motorce projížděl. Silně o tom pochybuji. Tyto podrobnosti byly publikovány, jak v Novém domově, tak jsou zachyceny na videu *Havlovo Toronto*. Nikdy jsem je neskrýval a nechápu, proč jsou nové pro Josefa Čermáka po 26 letech.

A ještě k osobě prvního slovenského velvyslance Antona Hykische. Josef Čermák píše: *Pamatuji si, že brzy po rozdělení Československa jsem na Torontské univerzitě slyšel přednášku prvního slovenského velvyslance dr. Antona Hykische, který vystudoval medicínu na Karlově univerzitě, takže byl dobře obeznámen s náladou v české části země i na Slovensku. Jeho přednáška pronesená anglicky se zabývala rozdělením Československa. Jeho závěr: referendum by separatisti nevyhráli. Odpor k rozdělení byl na Slovensku větší než v Praze. Statečný člověk.*

Zde je stručný životopis Antona Hykische: *Narodil sa v rodine úradníka a vzdelanie získaval v Banskej Štiavnici, Pukanci, v Leviciach a napokon v Bratislave, kde študoval v rokoch 1951 – 1956 na Vysokej škole ekonomickej. V rokoch 1956 – 1958 pracoval vo výskumnom ústave, v roku 1958 na Železničnom staviteľstve, v rokoch 1958 – 1962 v Záhradníctve a rekreačných službách mesta Bratislavy. V rokoch 1962 – 1969 pracoval ako literárny redaktor v Československom rozhlasu, v rokoch 1969 – 1974 v Ústrednej knižnici SAV, od roku 1974 pracoval v Diele. Od roku 1987 bol redaktorom a neskôr i riaditeľom vydavateľstva Mladé letá, v rokoch 1990 – 1992 bol poslancom a v rokoch 1993 – 1997 veľvyslancom v Kanade. Nevím, že by se někdy vyjádřil statečně proti rozdělení Československa.*

Plně souhlasím s Lubomírem Stejskalem v ND č. 13, že rozdělení Československa bylo hlavně dílem Václava Klause a Vladimíra Mečiara.

Tuto odpověď jsem napsal kvůli tomu, že jsem podobně jako Josef Čermák pamětník celé události a prakticky jsme byli s manželkou Marií Gabánkovou jediní dva členové kanadské komunity, kteří měli tehdy novinářskou akreditaci a s výjimkou několika událostí jsem celé dva dny 18. a 19. února 1990, vše sledoval přímo na místě, nikoliv pouze z Convocation Hall nebo z Prahy jako Josef Klíma. Také nemohu být označen jako nekritický sympatizant Václava Havla, protože jsem byl (pokud vím) jediným v kanadském parlamentě, který při Havlově druhé návštěvě v Ottawě 29. 4. 1999 po jeho projevu nepovstal a netleskal a na tiskové konferenci s Václavem Havlem jako jediný vyslovil nesouhlas.

Aleš Březina

Festivalů je dnes více než je zrněk z makovice

Ještě neskončil *Mezinárodní filmový festival v Torontu* a začíná *Cinefest* v Sudbury. Stojí za připomenutí, že torontský festival minulý rok promítl 376 filmů z 71 zemí a přišlo se podívat půl milionu diváků; snadným výpočtem každý film shlédlo 1200 diváků, což značí divácký úspěch kinematografie a rostoucí vytrvalost diváků během padesáti let v historii festivalů. Při zběžném nahlédnutí do Wikipedie *Seznam filmových festivalů*: zvědavce může zjistit, že filmových festivalů se pořádá ročně tisíce v sedmačtyřiceti evropských zemích; například v Česku je na seznamu odvolávka na 46 filmových festivalů a ve Francii 200, a to už zvědavce ztratí trpělivost všechny filmové festivaly spočítat.

Zjevně se pořádání filmových festivalů a udělování cen stalo průmyslem paralelním k filmové tvorbě a umožňuje takto shromážďování filmových profilů s diváckou veřejností. Zároveň jde i o přední místa filmů zasluhujících pozornost.

V mládí jsme chodili do kina pravidelně jednou týdně a záliba k filmu s věkem nepohasla; jako senioři už do kina nechodíme, protože společenské míchání diváků už nehledáme a díky videu a internetu můžeme vidět každý film doma.

Můj nejoblíbenější filmový scenárista, režisér a herec Woody Allen tvrdí, že se žádného festivalu neúčastnil; navzdory Allenově tvrdošíjně neúčasti na festivalech, Woodyho filmy získaly stovky ocenění na 87 rozmanitých světových festivalech.

Festivalovou jedničkou bylo bezpochyby devadesáté udělování Oscarů v hlavním městě světového filmu, Hollywoodu. Woody Allen navzdory své neúčasti ve festivalovém klání obdržel za půlstoletí své filmářské činnosti 24 nominací na Oscara a sedm Allenových filmů je ozdobených zlatou soškou. Tento výsledek je fascinující, že z půlstoletí Allenových filmů, každý sedmý získal zlatou cenu.

Jen jednou porušil Woody Allen svou nechuť k festivalovému cirkusu a to v roce 2002; Allenův krátký projev k Filmové Akademii je přístupný na youtube a ve volném překladu řekl do hlediště plného filmových nadšenců asi toto:

„Před několika týdny mne zavolali z výboru Filmové Akademie, což mne velice poděšilo, protože jsem se domníval, že požádají o vrácení Oscarů a já nechci oznámit, že zastavárna, kam jsem zlaté sošky zašantročil, už nedělá byznys a neznám způsob, jak bych mohl zlaté sošky Akademii vrátit.

Ale člověk z Hollywoodu nežádal vrácení Oscarů, ale požádal mne, jestli bych natočil film o New Yorku, který by vyjádřil, že i po kalamitě 9/11 je New York výtečné město k točení filmů.

Zaváhal jsem,“ pokračoval Allen do mikrofonu, „a vyslovil tučet filmářů, kteří by zajisté natočili zajímavější reklamu filmářství v New Yorku, ale hlas z Akademie mi sdělil, že zkoušeli požádat jiné filmáře, ale nikdo neměl zájem.

Tak jsem tady u mikrofonu, abych chválil New York, přestože můj poslední celovečerní film *Prokletí žlutozeleného škorpióna* ani nedostal nominaci.“

Mimochodem Allenův film *Prokletí žlutozeleného škorpióna* je skvostná komedie, kterou Woody Allen napsal, režíroval a zahrál hlavní roli vedle neméně skvostné a krásné Heleny Hahnové. Od přelomu tisíciletí natočil Woody Allen rok co rok film, který patří do kategorie nezapomenutelných filmových zážitků. Milovníci Woody Allena v češtině měli příležitost shlédnout víc jak polovinu z padesáti Woodyho filmů ve výtečném dabingu Allena mistrem Jiřím Pragerem, který napodobuje herecký projev Woody Allena dokonale, včetně Woodyho vzdechů, koktání a zajíkání; což ovšem může posoudit akorát divák zběhlý v angličtině i češtině.

Po premiéře nejnovějšího Allenova filmu *Café Society*, který Allen napsal a režíroval a hlavního hrdinu Bobbyho zahrál Jesse Eisenberg, (ačkoliv je to perfektní role pro Allena, kdyby byl o padesát let mladší), o mladém muži, který jde hledat štěstí do Hollywoodu a najde své uplatnění v New Yorku.

Festivaly jsou určitě prospěšné zviditelnění nových filmů a filmových profesionálů, ale pro náročného diváka je podstatný film a nikoliv festival, na kterém film získal účast a dokonce nějaké to ocenění.

Rost'a Firla – Sudbury

863 Bloor St. W.
Toronto, Ont.
(416) 533-0080

281 Danforth Ave.
Toronto, Ont.
(416) 466-0330

Konfirmační slavnost aneb biřmování u sv. Václava

Slavnost biřmování v kostele sv. Václava

Biřmování (z latinského *confirmatio* utvrzení) je jedna ze sedmi svátostí katolické, pravoslavné, anglikánské církve a Církve československé husitské. Spolu se křtem a eucharistií je biřmování jednou z iniciačních svátostí, podle nauky zmiňovaných církví je to svátost ustanovená Ježíšem Kristem, jejíž prostřednictvím křesťan od Boha dostává pečeť daru Ducha Svatého. Spolu se křtem a svátostí svěcení biřmování podle katolické nauky vtiskuje do nitra člověka nezrušitelné znamení, proto se tyto svátosti mohou přijmout jen jedenkrát za život. Letos 2. října se konala tato slavnost v kostele svatého Václava za účasti světícího biskupa Václava Malého. Jelikož se slavnost konala v době svátku svatého Václava, bylo i kázání pronesené biskupem Václavem Malým věnováno tomuto světcí. Zároveň se farnost rozloučila s farářem Liborem Švorčíkem, který se bude hlavně věnovat krajanům mimo Toronto. Zde přinášíme podstatnou část kázání biskupa Václava Malého: Rád bych se vrátil ke čtení z knihy *Moudrosti*. *Předchází moudrost ty kdo po ní touží ukazuje se jim první. Neunaví se, kdo k ní časné přichází, najde ji, jak mu sedí u dveří. (Mdr. 6, 12-16)*. Pak je zde řečeno, aby ten, kdo chce být moudrý toužil po Božích slovech.

Žijeme v době manažerů, žijeme v době schopných byznysmenů, vynikajících ekonomů, mnohých výborných představitelů společnosti, vědců, lékařů. Lidé kteří opravdu využívají své nadání, lidé, kteří rozvíjejí své schopnosti. Nám často nezbývá než obdiv. Přesto to neznamená, že tito lidé jsou moudří. Někteří možná ano, ale zdaleka to nesouvisí s biblickou moudrostí, protože moudrost, která dnes tolik chybí ve veřejném prostoru ta se zakládá právě na tom, co jsme slyšeli v prvním čtení z knihy *Moudrosti*. Svatý Václav byl muž moudrý. Dobře rozvažil, jaké má síly, jaké má možnosti, stál v čele tehdejší české společnosti a rozhodl se, aby ta společnost mohla žít dál, aby se rozvíjela. Pochopil, že moudrost, kterou si člověk má osvojovat stojí na touze po Slově Božím. Bůh nám nejen sděluje v celých dějinách to, co žádat, také nám daruje různé směrnice pro náš život. Poslal ztělesněné Slovo, konkrétního muže Ježíš z Nazareta. A moudrý je ten, kdo dovede naslouchat, kdo k němu zaujme vztah, kdo přijme Ježíše jako svého podstatného průvodce životem. Jako světlo pro svůj život, protože tady se otevírá cesta k Bohu a Boží cesta k nám. Moudrý je ten, kdo si osvojí Ježíšova ducha. Protože, kdo si osvojí Ježíšovo jednání, osvojí si i své lidství, tak naplňuje to, co je na začátku písmo svatého, že Bůh stvořil člověka k svému obrazu.

My můžeme být jako Bůh. Ne, že bychom se stali bohy, to by bylo rouhání, to by byla pýcha, ale můžeme jednat jako Bůh. Můžeme rozvíjet své lidství, abychom více a více pojali Boží vztah vůči nám. Tady tedy začíná moudrost, která jde za hranice lidských poznatků, lidských schopností. Právě tato moudrost, osvojení si Ježíšova vidění a Ježíšovy cesty nám pomáhá, abychom dovedli rozlišovat.

Farář Tomáš Kaňa, biskup Václav Malý a odcházející duchovní Libor Švorčík

Žijeme v době myšlenkového zmatku, denně jsme zavalováni mnohými informacemi, často bezcennými a často povrchními. Dnešní doba pluje často po povrchu. Lidé chtějí především zábavu, dobrý pocit, stále dobrou náladu. Přece život se neskládá pouze z okamžiků, kdy jsme v dobré náladě, kdy máme dobré pocity. Život přináší také i různá nepříjemná rozhodnutí, nepříjemné situace, nepříjemné zážitky. Moudrý je ten, kdo dovede dobře rozlišovat mezi hloubkou a povrchností, kdo dovede rozlišovat mezi pravdou a lží. Dnes právě žijeme v době pololži, v době kdy se pouze naznačuje, kdy se pravda nedořekne. V době, kdy se vytváří prostor pro různé spekulace, různé domněnky. Ale Ježíšovo je ano, ano, ne, ne. Není to snadné, abychom poznali stoprocentně pravdu. Právě ten, kdo si osvojuje Ježíšova ducha, ten se pravdy nakonec dopídí. Jistě PRAVDA sama, kterou je Bůh, je tajemstvím. Ale my jsme na cestě k tomuto tajemství a máme si právě osvojovat pravdu od lži, od těch polopravd.

Co činí člověka člověkem není suma znalostí, ne výkonnost, ale právě, že dovede rozvíjet své lidství, své vztahy. Moudrý je ten, kdo se dovede, obrazně řečeno, podívat také vzhůru. My často se často díváme pouze před sebe, co bude zítra, co bude za týden, co si obstaráme, co je třeba zařídit. To patří k životu. To nemusí být špatné, ale právě je důležité, abychom dovedli také pozdvihnout své pohledy nad všední starosti a všední radosti, abychom svůj život viděli ze širší perspektivy, abychom se dovedli podívat kolem sebe. Ježíš nebyl zachumlán do sebe sama. Neživil se svou svatostí, svou dokonalostí. Ježíš se dovedl podívat kolem sebe a dovedl reagovat kdykoliv a kdekoliv, když ho druzí potřebovali. V tom naplňoval Boží tajemství, v tom naplňoval Boží nabídku. To samé je nabídnuto i nám. Ten, kdo je opravdu moudrý v tomto Kristovu duchu, se dovede podívat i dopředu. Ne aby dal na předpovědi různých lžiproroků, kterých se dnes vyskytuje mnoho, aby dal na ty, kdo předvídají, kdo se činí těmi, kdo ví. Ne, naše budoucnost není prázdno. Je to osobní setkání v plnosti s živým Kristem, s kterým můžeme již teď putovat při této pozemské pouti. To je tedy perspektiva křesťana, který nepřehlídí denní realitu, který nepřehlídí dnešek ani zítřek, ale v tomto duchovním smyslu, který vidí dál.

Svatý Václav, jak můžeme číst v legendách, se rád připravoval na bohoslužby. Rád připravoval dary chleba a vína a my dnes uslyšíme krásné vyznání, že sv. Václav ke mši připravoval nejen chléb a víno, ale on se sám stával obětí. Úžasné konstatování. Protože, kdo má Kristova ducha, tak je ochoten se stát obětí, ne aby vyhledával utrpení, aby vyhledával nesnáze, to by bylo zvrhlé, to by nebylo normální, ale aby se zcela dal Bohu, aby se zcela dal těm druhým skrze něž k nám Bůh přichází. To znamená, opravdové odevzdání svého srdce. Ne vnější úkony kultu, vnější úkony zbožnosti, ale dát srdce, protože dobře víme, že se snažíme vnějšně zachovávat, to co je třeba a přesto nemusíme být v tom srdcem. Právě ten, kdo se stává obětí, ten dovede vše odevzdat Bohu. Jeho život nabývá smyslu tím, že všechno, co koná má být k slávě Boží a ke chvále Boží. Často Bohu se snažíme odevzdat to, co nás trápí, co nás bolí i to patří k životu, ale již méně se snažíme odevzdat Bohu to, co se nám povedlo. V každém z nás je pokušení, když se mi něco zdaří, že čekáme až ten druhý si toho všimne, až mne pochválí. Ano pochvala patří k životu. Proč bychom se neradovali z toho, co se nám podaří, ale někdy zůstaneme na polovině cesty a přivlastňujeme si to, jako něco vlastního, abychom to odevzdali Bohu a řekli: „Bože děkuji, že jsi mi dal čas, že jsi mi dal prostor, že jsi mi připravil tuto situaci, aby se mi to zdařilo.“ Být obětí znamená, jak jsme slyšeli v druhém čtení z listu sv. Petra *být mrtvý hříchům*. A být mrtvý hříchům znamená, že přestanu ze sebe dělat střed všeho dění, že opustím svoji zahleděnost do sebe, že opustím soustředěnost na sebe sama a že dovedu právě se odevzdat Bohu skrze ty druhé, na jejichž potřeby jsem ochoten a schopen reagovat.

Připomínáme si svatého Václava a právě je dobré tuto postavu vidět v duchovním světle jako muže, který si dokázal osvojit moudrost nejen světského panovníka, ale moudrost křesťana, která se promítala do jeho konkrétní činnosti. Byl to muž, který dobře věděl, co znamená, stávat se obětí, stávat se tím, kdo dává Bohu zcela sám sebe a tím nejlépe také slouží těm druhým. A tak se dnes budeme modlit, aby naši biřmovanci v tomto duchu přijali svátost biřmování. Abychom v sobě znovu obnovili, co znamená, být proniknut Božím slovem, kterým je sám Ježíš Kristus, vtělené Boží slovo, náš Vykupitel a Spasitel.

Veronika Holcová vystavovala v Christopher Cutts Gallery

V září 2016 jsme měli možnost vidět výstavu obrazů české malířky Veroniky Holcové. Nebylo to poprvé, co zde vystavoval některý z našich umělců. Satellite přinesl v únoru 2006 ukázkou z výstavy absolventa Onatrio College of Art and Design Richarda Štipla. Řada dalších umělců z této galerie buď graduovala na této škole nebo jako malířka Rae Johnson, zde stále vyučuje.

Surrealismus tedy této galerii není neznámý. Obrazy Veroniky Holcové zcela zapadly do pojetí galerie, přestože se s kanadským prostředím seznamovala poměrně krátký čas. Mohli jsme zde vidět, jak oleje tak akrylové malby i kombinace obojího. Skutečnost, že obě techniky jsou rozdílné (olej poměrně dlouho schne, zatímco akryl se dá těžko opravit, ale pracuje se s ním poměrně rychle), vytváří zajímavou kombinaci.

Velká plátna, či velký papír zase neomezují výtvarníka svým formátem. Jsem rád, že se jednalo o výstavu, kdy umělec skutečně tvoří, nikoliv o hraní si s technologií, což vidím velice často v torontských galeriích, kdy se objevují obrovské tisky udělané na počítači. Uspořádání obrazů i prostor galerie zanechává v návštěvníkovi dobrý dojem. V obrazech mně chyběla, a to mně v současném umění velice často chybí, jakási tvůrčí bolest. To, co vidíme třeba v Goyových přízracích, v tvorbě van Gogha nebo v současné tvorbě Luciana Freuda. V jiném případě zase humor, jak to vidíme u kanadského malíře Williama Kurelka. Na horním snímku surrealistická kresba na papíře. Na dolním snímku malířka Veronika Holcová.

Aleš Březina, foto Maria Gabánková

abe

Rozumíme Slovensku?

Mladý stát hladoví po symbolech. Mladý stát hladoví po mýtech, které by dokazovaly jeho právo na existenci, které by mu zaručily rovnoprávné místo v adresáři suverénních národů světa. Takové je i dnešní Slovensko. Jména ulic připomínají občas naučnou trasu po stopách národních buditelů. Nejen Štúr, Hurban a Hodža, ale mnozí další, o kterých na školách ve společném státě nepadla ani zmínka. A kníže Svatopluk, král starých Slováků, jak stojí na podstavci sochy před bratislavským hradem, jako by právě nyní dosáhl své hvězdné hodiny.

Z novodobé historie se však nejvíce skloňuje potlačená vzpoura části národa proti vlastní vládě a diktátu fašistického Německa známá pod označením Slovenské národní povstání, jinak též SNP. Školní vědomosti nám tu napoví, že hlavní, tedy politický význam SNP byl v zařazení se Slovenska do protihitlerovské koalice a v návratu do rodiny demokratických států, tedy i do svazku spojeného státu Čechů a Slováků. Každopádně na SNP upomínají nejen názvy ulic a náměstí, ale i mnohé pomníčky padlých bojovníků rozseté po horách, muzea, ba i státní svátek 29. srpna. V tento den, tak jak se sluší na státní svátek, vlají nad oficiálními budovami, ale i u některých rodinných domů, státní vlajky a příslušné památníky ozdobí věnce.

O pár dní dříve, 16. srpna, si Slovensko připomíná úmrtí významného katolického kněze, národovce, politika a publicisty, titulovaného také superlativy jako vůdce a otec národa.

Sousoší vítání rudoarmějce, Žilina

Ostatně není mnoho slavných osobností, na Slovensku ani v Evropě, které by měly své vlastní mauzoleum, tak jako v případě Andreje Hlinky, o němž tu hovoříme.

Poté, co projdete okolo Kulturního domu Andreje Hlinky, dostanete se přes pěší zónu zakrátko na náměstí Andreje Hlinky, minete Gymnázium svatého Andreje a před vámi se vztyčí sám vůdce národa v nablýskaném bronzu a v nadživotní velikosti. Ano, jste v Ružomberoku, v místě jeho působnosti a skonu. Po masivním kamenném schodišti sestoupíte k velkolepému antickému průčelí a vstoupíte do nevelkých prostor svatyně. Ihned na vás dýchne pieta místa zahaleného do pološera. Před sebou máte prostřenou skleněnou rakev, po levé ruce masivní mramorový sarkofág a za rakví, pod uměleckým křížem, pamětní věnce. Stučky prozradí, že se tu poklonili představitelé Slovenské národní strany a Lidové strany Jižní Osetie. Tím překvapení nekončí. Právě naopak.

Neznalého návštěvníka až zamrazí, jakmile zjistí, že se nachází v prázdném hrobě. Tělesné pozůstatky Andreje Hlinky byly odtud totiž zachráněny před osvobozujícími jednotkami Rudé armády postupujícími na jaře 1945 z východu. Tady, jak je zřejmé na protimluvu „zachráněny před osvobozujícími jednotkami“, se našinec do osidel moderní slovenské historie začíná zamotávat. Dokládá to i otázka jednoho z českých turistů, zda je to ten stejný Hlinka, po kterém byly pojmenovány ony polovojenské a dle dávného školního výkladu, fašistické Hlinkovy gardy. Zdejší průvodkyně však uklidňuje, že tento Andrej Hlinka je právě ta velká osobnost, bez které by nebylo samostatného Slovenska. A jedním dechem k tomu dodává, že nabalzamované tělo největšího ze Slováků převezli v onom bouřlivém roce do Bratislavy, zde právě došlo k již zmiňovanému průstřelu rakve, a pak se ztratilo. Šokování touto informací se zeptáte ještě jednou, jestli jste správně slyšeli. Hej, zní potvrzení. Jeho tělesné pozůstatky byly pryč ukryty na bezpečném místě. Událost tato pak zůstává zahalena tajemstvím. Její doboví svědkové již zemřeli a vzali si své tajemství do hrobu. A je velkou otázkou, zdali se kdy podaří tuto dokonalou konspiraci rozkrýt. Představu, že by se tak mohlo stát, až bude Slovensku nejhůř, tedy v jakési paralele k českým Blanickým rytířům, si necháte raději pro sebe. Průvodkyně, byť milá a ochotná, začíná být totiž z českých návštěvníků poněkud nesvá.

A našinec vycházející z mauzolea na konci naučné stezky Andreje Hlinky? I on se cítí nesvůj. Zmatený. Rozumí alespoň trochu té slovenské mentalitě? A rozuměl Slovákům vůbec někdy? Na jedné straně spontánní pocit jazykové a kulturní blízkosti, ono nefalšované potěšení z poslechu líbezného slovenštiny a z pobývání v této krásné zemi, na druhé straně stále zastřenější historie a z ní, jak tatranské vrcholy vystupující, obtížně schůdné a klikaté cesty poznání slovenské společensko-politické reality.

M. Petr Hradec Králové – 2016

Mauzoleum A. Hlinky, Ružomberok

Fiddler's Dell Bar & Grill

Fully Licensed

Family owned & operated since 1954

European & Canadian Cuisine

Slovak and Szegedin Goulash with Dumplings,
Fried Cheese, Schnitzel, Jaeger Schnitzel,
Chicken Paprikash, Perogies,
and many more items on the menu.

Sun. Mon. Wed. Wings Night & Daily Specials

20 Domestic & Imported Beers on Tap.
Pilsner Urquell, Czechvar.

Watch all Sporting Events on 6 TVs.
Heated Patio with TV.

781 Annette Street @ Jane Street
Toronto ON M6S 2E4
Jozef Karol Tel. 416 767 8882

Odhalení portrétu bývalého děkana rev. Douglaše Stouta

v anglikánské katedrále St. James v Torontu
dne 29. září 2016

Na snímku Doug Stoute s manželkou před portrétem,
který vytvořila Maria Gabánková

MARIA GABÁNKOVÁ

TEL.: (416) 535-8063

www.paintinggalleries.net

e-mail: gabankova@paintinggalleries.net

Wellandský kanál

Bylo mi přáteli vytknuto, že jsem se v mém posledním "letním" článku nezmínila o jedné z velkých zajímavostí jižního Ontaria, za kterou jezdí napěchované autobusy zvědavých návštěvníků, vyhlídkové platformy jsou neustále plné a já o tom ani muk. O to hůř bych se měla cítit, protože zde žiji a několikrát v týdnu kolem ní projíždím. Jedná se o velký vodní projekt – Wellandský kanál – který je spojnici mezi jezerem Erie a Ontariem a je součástí velké vodní cesty *St. Lawrence Great Lakes Seaway System*, s funkcí lodní obížděky kolem Niagarských vodopádů na řece Niagara. Tato dlouhá vodní cesta je soustavou celkem patnácti zdymadel, průplavů i průlivů, spojující Velká jezera (Superior, Michigan, Huron, Erie, Ontario) a řeku Svatého Vavřince s Atlantickým oceánem. Jedině voda jezera Michigan leží výhradně na území USA. Námořní lodě brázdící Atlantický oceán s cílem Kanada nebo USA najíždějí z Atlantiku do zálivu sv. Vavřince, po řece sv. Vavřince až k jezeru Ontario,

skoro tři biliony tun nákladu. Součástí konstrukce byla i stavba mnoha mostů, tunelů, ale i relokace pár vesnic. O stavbě se mluví a píše jako o jednom z největších inženýrských divů v historii. Výškový rozdíl hladin mezi jezerem Erie a Ontariem je přibližně sto metrů, (Niagara Escarpment/vyvýšenina), k hladině moře pak dalších osmdesát. A zde právě spočívá klíčová důležitost Wellandského kanálu, který je místem, kde se lodě buďto šplhají nahoru anebo sestupují dolů jako po schodech.

Se stavbou prvního kanálu, který obchází Niagaru Falls, se začalo v roce 1818 na návrh majitele mlýna v St. Catharines Williama Hamiltona Merritta. Součástí celku byla řeka i tehdejší chatrčová osada Welland, podle které dostal kanál název. Postupem let a potřeby, následovalo jeho několikrát rozšiřování až do dnešní podoby. Dočetla jsem se ale, že současný kanál má být opět nahrazen kanálem novým, v pořadí už pátým, že plány jsou již v plném proudu a místo osmi zdymadel bude mít jen jedno! Otevřen by měl být v roce 2030. Doufám, že se jeho otevření dočkám! Zbytky onoho původního malého se stále dají po městě najít, většinou v parcích, kde jsou jejich historickou ozdobou.

Průplav je dlouhý 44 km, přetíná Niagarskou Peninsulu, má osm zdymadel, sedm z nich 233.5 m dlouhé, 24.4 m široké, zvedne/sníží loď o 13 -15 m. Zdymadlo číslo 8, sloužící jako „ochranka“ - kontrolní zdymadlo, vodní regulátor - je proto i delší a se svou délkou 349.9 metrů je druhé nejdelší na světě! Najdete ho na jezeře Erie v přístavu Port Colborne. Číslo 1 je na jezeře Ontario v přístavu Port Weller, zbylých šest mezi nimi. Loď zajede do komory z jedné strany uzavřené, jakmile je celá uvnitř, zavrou se i druhá vrata. Netrvá to dlouho a voda v komoře se snižuje, stejně i loď anebo naopak vystupuje a loď s ní, podle toho, kterým směrem loď pluje. Naplnit či vypustit vodu z komory trvá pouhých jedenáct minut! Víte, že k naplnění zdymadla je třeba 94.5 milionů litrů vody, a že žádných čerpadel díky gravitaci není k tomu třeba? Lodě, které kanálem proplouvají, se dají rozlišit podle lodního trupu, zda jsou to „slané“ anebo „jezerní.“ Ty, se zaobleným lodním trupem jsou zámořské, lodě jezerní mají lodní trup rovný. Většinou, asi z 80% je ale praxe taková, že slaná přiveze zboží do Montrealu, to se přehodí na loď jezerní anebo zas naopak. Je to z důvodu ochrany lodí, sůl rozežírání kov anebo – druhý důvod - přeci jen pro ty největší nákladní lodě kanál není ještě anebo už zase dost velký.

Nejzajímavější podívaná, podle mne tedy, je v Thoroldě, součást St. Catharines, kde jsou čtyři zdymadla, plus velká nádrž vody. Tři z nich – 4, 5, 6, jsou dvojité, tzn., že dvě lodě mohou šplhat či sestupovat zároveň anebo každá se posunuje jiným směrem. V obou případech, hladina vody musí být vždy přesně vyrovnaná pro průběžnou plavbu. Tyto gigantické schody jsou dlouhé 233.5 m, ale celková výška těchto tří zdymadel je 57 metrů! Je zde i malé muzeum s vyhlídkovou terasou, odkud se dá všechno shlédnout, pochutnat si případně na odpolední svačince, anebo vypít jen kelímek kávy. Opodál v St. Catharines, směrem dolů k jezeru Ontario, je zdymadlo číslo 3 s poschodovou vyhlídkovou platformou, odkud můžeme veškeré dění v komorách a okolo lodí pozorovat. V přílehlém muzeu, historické fotografie a dokumenty, nám přiblíží konstrukci kanálů s plnými detaily. Byla jsem zde nedávno s kamarádkou z Toronta získat čerstvé fotografie a tak jsme společně sledovaly veškeré dění. To stejné dělali turisté z několika autobusů a často jsem slyšela kolem sebe jejich vzrůstající nadšení v proklamacích jako třeba: „Absolutly marvelous achievement, extraordinary, outstanding!“ a podobné. (Absolutně podivuhodný úspěch, mimořádné, vynikající!) To stejné jsme si myslely i my. Znovu jsem si uvědomila, jak vysoce vymakaný projekt to je, jak plynule celá operace funguje a že já tady, uprostřed města, se koukám na tyto lodní kolosy! Podél kanálu vede cesta, takže si na ně můžete, jak se říká i „sáhnout“, tak blízko jsou vedle vás! V letních měsících proplouvají kanálem i osobní rekreační lodě, zřejmě asi v udaný čas, aby se jich sešlo více, nikdy jsem neviděla, že by se jen pro jednu loď plnila anebo vyprazdňovala komora a zvedal most. Pamatuji se na dobu, kdy na každém mostě v domečku seděl operátor a obsluhoval chod mostů. Teď je všechno už jen pod kontrolou kontrolní stanice někde jinde.

Přes kanál tu máme čtyři mosty a často se mi stává, že když potřebuji přejít, most je zrovna nahoře a loď daleko. Horší scénář nastane, když se lodě kříží, to se pak čeká dvojitý čas. Pospíhající se rozjedou k druhému mostu, který je zatím ještě dole, naštěstí jen o pár km dál. Přiznávám, já to také někdy udělám, ale většinou čekám v řadě aut a mám vždy při ruce něco ke čtení anebo si dám šlofika. Nejhorší ale je, když jsem první auto v řadě! To se jdu pak projít a počítám do deseti! Stojím a čekám, koukám na to monstrum proplouvající přede mnou a už mi, po tolika mnoha letech s kanálem vedle sebe, nepřípadnou jako něco zvláštního, beru je za samozřejmost, ale občas i za nutné zlo. To je asi i ten důvod, proč jsem se o něm nezmínila, haha!!

Průplav je v zimních měsících uzavřen provozu – leden-březen, záleží však jaká je zima, hlavně nesmí zamrznout. Voda se z něho vypouští a to byste se, divili, co všechno se na jeho dně najde! Hodně lidí si kanál plete se šrotovištěm a tak to, co nepotřebují, včetně starých aut, šup s tím do vody! Někdy se zde najdou, bohužel, i pohřešované osoby. V tyto měsíce tištěná média na sedadle vedle sebe už nevozím.

Nepřijedete se podívat i vy?

Text a foto: Naděa Humlová, září 2016

odtud Wellandským kanálem do jezera Erie a dál jezero Huron, Michigan nebo Superior, záleží na cílové stanici. Anebo lodě vyjíždí ze srdce průmyslu severní Ameriky a plovou opačným směrem. Tato vodní dálnice je dlouhá 3700 km a s její monumentální konstrukcí v kanadsko-americké spolupráci se začalo již 1783, ale teprve až kolem roku 1900 mohly lodě nepřerušeně proplouvat z Montrealu do Duluth na jezeru Superior a opačně. V této dnešní podobě byla oficiálně otevřena teprve až v roce 1959. Lodě mohou být maximálně 225.5 m dlouhé, 23.8 m široké a většinou vozi železnou rudu, uhlí a jiné těžné suroviny, obilí, petrolej, cement a další. Ročně se takto přepraví až

Říjen

October

má 31 dní

Počítá dle stutného kalendáře: Začíná špatným počasím, dne 10. listopadu, až do 17., pak následuje hezký letní den, dne 25. studeně, potom opět hezký, od 27. do 30. duší studeně. Dne ubývá o 1 hodinu 47 minut. Délka dne je 11 hodin 36 minut až 9 hodin 49 minut.

Den Co a jak

1. Říjen — nové vlnu pijem.
2. Den Marie Orodovnice — první mrazíky.
3. Třetího října bouře a louže, čícatého sněh a rampouchy.
4. Svatý František zahání lidi do chýšek.
5. Na svatého Plácida, slunce ohně nevydá.
6. Říjen — hrozen shoven.
7. Na svatého Marka, kdo má chleba, ať kouše jabka.
8. O svatě Brigite bývá mlha na úsvitě.
9. Říjen nemá v oblihé ani kola, ani saně.
10. Po teplém září, zle se říjen tváří.
11. Říjnové nebe plné hvězd má rádo teplá kamna.
12. Ožralému sa musí ať Pán Bůh vyhnout.
13. Je-li mnoho vos a srážků, přijde studená a dlouhá zima.
14. Na svatého Kalista, ucpí včelín dočista.
15. Svatá Terezie šedivá, louky svým vlasem zdobívá.
16. Svatý Havel do zelí zajel.
17. Kdo je k dílu, je ať k jídlu.
18. Na svatého Lukáše hnojnost chleba i kaše.
19. Říjnové sluneční paprsky sypou cukr do vína.
20. Když Vendelín slzy roní, každou práci zajíc honí.
21. Svatá Ursula perličky rozsula, ráno vstala, posbírala, ani jednu nenechala.
22. Svatá Kordula větry pohnula.
23. Je-li říjen sněžný a studený, tuhé zinty jest to znamení.
24. Když jde říjen ke konci, zima jde k začátku a kožichy z pudy.
25. Spíš dostaneš od Valacha kobylu, než od Hanáka kobylince.
26. Čím více se urodí červených bobulí, tím víc bude v zimě mrazu a sněhu.
27. Když dobře zalže, je to, jako by pravdu pověděl.
28. Šimona a Judy — zima leze z pudy.
29. U husí ščebery, u rob klebety.
30. Je-li svatý Havel teplý, bude svatý Marcel studený.
31. V roce, ve kterém je mnoho žaludů, má být studená zima s množstvím sněhu.

Zahrádkář

Nední mrazíky jsou předzvěstí pomalu se blížící zimy. Spadlé listy ze stromů shrabujeme a utijeme je k pokrytí půdy u jehnědíků roditel. Také můžeme roty listů kompostovat anebo pro palenou potužit. Trávník naposledy sežene.

Domácí zápisky

Poezie v Klubu Martina Rázusa

V sobotu 24. září se uskutečnil v hale kostela sv. Pavla v Torontě večer poezie. Kromě poezie evangelického kněze Emila Boleslava Lukáče, mohli návštěvníci slyšet v podání Dáši Beláčkové a Bohdana Zatovkařuka i verše Josefa Čermáka z knihy *Bůh se tu zastavil...*, která vyšla v nakladatelství Atelier ve Zlíně v roce 2001.

Foto: Maria Gabánková

Letošní putování v Krušných horách

Jezdím tam ráda, je v nich stále relativní turistický klid, v posledních letech se sice objevuje více horských cyklistů než je obvyklé, ale ti krásu hor neničí, naopak si ji vychutnávají, stejně jako já. Jezdím tam docela pravidelně, stal se ze mne takový *krušnohorský kontrolor* a všímám si, co se tam událo nového, co se vybuďovalo, opravilo anebo čeho jsem si při mé poslední návštěvě nevšimla. Takže z toho letošního pobytu 2016, ráda konstatuji, že mnoho zdejších obcí prokouklo ze své minulé šedi, domy jsou opravené, anebo se viditelně na opravu chystají, do obcí vedou nové silnice, fungují hospody a místní obchody už nezavírají odpoledne ve tři hodiny. V horských pláních, kde kdysi bývala stavení, se sem tam objevuje nový dům. Obce dbají o to, aby nabídly něco ze svých zajímavostí. V tomto směru je každopádně třeba pochválit Boží Dar, Abertamy s novou výrobnou sýrů z místní farmy, prohlídkou zdejší historické hornické šachty, Horní Blatnou se započatou opravou rozhledny na Blatenském vrchu, Pernink, Horní Halži, Měděnec a další. Nechce se mi moc chválit Jáchymov, kde se čas zastavil, což považuji za hodně špatné, obzvlášť když si uvědomíme, jaký význam Jáchymov měl a stále má. Samozřejmě, že část, ve které jsou radonové lázně, je na úrovni, ale ostatní části města? Škoda o tom zatím psát, třeba to už půjde přistě!

Boží Dar, moje záchytná destinace, jako vždy nezklamal. Pyšní se živým stavebním, ale místně vhodným ruchem, nabídkou mnoha nových aktivit, lepším vybavením svých hotelů, malým, ale dokonale profesionálním místním muzeem, zrekonstruovanou božidarskou naučnou stezkou, vynikající hospodou Na Rýžovně s nabídkou regionálních jídel. V muzeu jsem byla překvapena literární informací. Seznámila jsem se tam s malou expozicí světově proslulého spisovatele Nikose Kazantzakise, který při hledání odpočinkového a klidného tvůrčího místa zcela náhodně zvolil Boží Dar, kam se ze své sluncem prozářené rodné Kréty a milovaných Athén vypravil na doporučení cizího horníka, s kterým náhodně cestoval ve vlaku. Strávil zde dvě období, která představovala plné tři roky. Zde také vzniklo jeho největší dílo *Odyssea* a příprava několika filmových scénářů. Bydlel na samotě asi kilometr od Božího Daru, zdejší samota mu vyhovovala, přírodu si zamiloval, zima a sníh mu nevadily.

Okolí Božího Daru je dobře připravené na zimní radovánky, je opravena rozhledna na Klínovci - nejvyšší hoře Krušných hor (1244 metrů nad mořem), které již mnoho let hrozil totální zánik, na opravu si čeká ještě přilehlá budova s původní restaurací a hotelem, živá vzpomínka na počátek 19. století, dobu ve které věž a hotelový komplex na vrcholu nejvyšší krušnohorské hory vznikl, o což se nejvíce tehdy přičinil krušnohorský spolek. Rozhledna pojmenovaná „Věž císaře Františka Josefa“ se svými 75 schody byla vyhledávanou horskou atrakcí v létě i v zimě. Kočáry sem přivázely hosty až z Karlových Varů. Místní pošta, která na Klínovci fungovala

od roku 1897, vypravila během roku do Božího Daru kolem 7 tisíc zásilek. Vrcholu nechyběla ani meteorologická stanice. Horský hotel měl kapacitu zpočátku 40 lůžek, před 2. světovou válkou už více než 100. Tehdy se zde těšil zájmu skokanský můstek, sáňkařská dráha a samozřejmě sjezdovka. Dnes je na vrcholu moderní skiareál s novými dokonalými lanovkami a vleky, které určitě do Krušných hor přivedou další zájemce a budoucí obdivovatele. A s rekonstrukcí hotelu na Klínovci se počítá, takže se na jeho prokouknutí už těším.

Hotel Zelený Dům. Podle pověsti v tomto hotelu posídal při cestě do Jáchymova v roce 1542 Martin Luther.

Tentokrát jsem navštívila i tři krušnohorské obce a v každé z nich jsem něco nového zajímavého objevila – teď se o to se čtenáři podělím. V první řadě to byl Klášterec nad Ohří, malebné městečko, kterým protéká neméně malebná Ohře, ležící na úpatí Krušných hor a Doupovských vrchů. Město proslavila především více než 200 let trvající výroba porcelánu s vůbec nejstarší porcelánkou v českých zemích. K zámecké expozici porcelánu ještě malá poznámka – ve čtvrté místnosti nesmíme zapomenout usmát se na sebe do zrcadla, nabízí omládnutí a první dochovaný výrobek nese název *Vivat Böhmen*. Zdejší zámek – původní tvrz – prodělal mnoho přestaveb a dnes se pyšní v nádherném parku novogotickou úpravou. Ozdobou parku jsou sochy od Jana Brokoffa, stejně tomu tak je i v historické části města. Jeho stěžejním dílem je výzdoba *saly terreny*, kterou zde vytvořil italský stavitel Rossi de Lucca. S rodinou Brokoffů je úzce spjat šlechtický rod Thunů, který klášterecké panství získal v 17. století a Brokoffa do Klášterce pozval. O tom, že i dnešní moderní doba si Brokoffovy tvorby váží, svědčí i zajímavá socha s názvem *Pocta kláštereckým Brokoffům*, sochaře Karla Melouna, kterou je osazeno jedno z náměstí.

Pro mne bylo ohromným zjištěním, že se v Klášterci nacházejí maličké lázně *Evženie*, jejichž existenci zaznamenalo už 19. století, kdy se zde objevily léčivé

minerální prameny, které působí příznivě na trávicí trakt a podporují metabolismus cukrů a tuků. Tři existující minerální prameny mají příjemnou a osvěžující chuť. Nejstarším pramenem je *Evženie* objevený už 1883 rolníkem Josefem Fickerem, druhý „Městský“ je z roku 1897 a konečně nejmladší „Klášterecký“, objevený při novodobé obnově lázní v roce 1990. Ochutnala jsem všechny – nemají chybu!

Lázně jsou zřejmě nejmenšími lázněmi v Čechách, jejich kapacita představuje pouhých 40 klientů. A protože shodou náhod teď naše televize vysílá výpravný historický seriál *Já, Mattoni* prožívala jsem si tyhle maličké, kouzelné lázničky dvojnásob. Sice nikdy panu Mattoni nepatřily, ale přirovnání k tehdejšímu jeho lázním - dnešní Kyselce nebylo pro mne nikterak těžkou překážkou a řekla bych, že celkové porovnání bylo zcela na místě. Dnešní skutečnost je bohužel poněkud drasticky rozdílná, lázně *Evženie* jsou dokonale udržované, prameny využívané, lázeňské parky v perfektním stavu. V Kyselce se mnoho roků bojuje za jejich záchranu, jsou v takovém stavu, že nebylo možné je použít ani pro natáčení uvedeného seriálu a to přý ve své době byly nejkrásnější lázně Evropy. Ale i tam se snad začaly prolamovat konečně ledy. V roce 2014 se dočkal opravy lázeňský dům Stallburg, v roce 2015 půvabný Lochnerův zámek a letos bylo otevřeno *Mattoni muzeum*. Skromné povídání o Kyselce jsem provedla jen na okraj, přesto si myslím, že do krušnohorského lázeňství patří. A kdo ví, třeba někdy napíšu víc.

A zbývá mně ještě návštěva Ostrova nad Ohří, což je velice zajímavé město – řekla bych dvojí tváře. Má část historickou s řadou zajímavých památek s citlivě opraveným zámekem, překrásným klášterním areálem plným úžasných barokních soch. V zámku však sídlí městský úřad se svými asi 100 úředníky. Zámek je obrovský, po zdařilé rekonstrukci, ale to, že v sobě má údajně jen expozici s živými úředníky, mně připadalo více než drsné. Zámek má, bohužel, i svou velmi temnou minulost, byl zde první sběrný československý koncentrační tábor zřízený Němci a blízký Jáchymov se svou těžbou radioaktivního smolince a jeho zpracování v Ostrově, zanesl do města brzy po válce nelidské komunistické postupy. Do dneška je k vidění tak zvaná „Věž smrti“, což byla třídílná uranové rudy, ve které pracovali muklové – mužové určení k likvidaci – bez jakékoliv ochrany proti záření a běžně umírali ozářením na rakovinu plic. Uranové bohatství nám samozřejmě ihned po válce ukradli sověti a komunisté jim v tom byli všestrannými pomocníky. Také smlouva stvrzující krádež našeho nerostného bohatství byla provedena v plném utajení.

A nyní ta druhá tvář Ostrova nad Ohří, která souvisí s tím, že se velice probouzí zájem o architekturu vzniklou po 2. světové válce v zemích tzv. východního bloku. Značnou pozornost poutá nejen příběh z pohnutých padesátých let 20. století, ale především stylová východiska a urbanistické koncepce „ideálních měst“. Po roce 1948 se československá architektura podvolila v mnohém diktátu SSSR a tlaku na socialistický realismus, v našich podmínkách nazývaný *Sorela* – socialistický realismus v architektuře, někdy též *Socialistický realismus a laciný architekt*. Každopádně u nás tehdy vznikaly stavby ovlivněné nejenom tradicemi Ruska, mnohdy i původním, do Ruska importovaným francouzským klasicistním pojetím, ale i starý ruský barok a tiše i motivy americké tradicionalistické architektury. A toto vše tvoří onu zmiňovanou druhou tvář, protože už v roce 1947 zde začalo vznikat město ve volné krajině v bezprostřední blízkosti starého Ostrova. Nové město bylo vyvoláno potřebou zajistit bydlení a základní služby zaměstnancům národního podniku Jáchymovských dolů. Původně šlo o město pro 16 tisíc obyvatel, později pro 19 a v roce 1955 pro 25 tisíc. Unikátní zcela zachovalá architektura tohoto městského celku, se svou koncepcí a ozdobným stylem dnes jednoznačně tvoří vzácnou ukázkou oné *sorely*, ke které jsme byli přinuceni, ale ve které se do značné míry zobrazovaly i tehdejší umělecké možnosti a úniky našich architektů. Zmiňovaná poválečná moderna mi v Ostrově poskytla ucelenou představu a navíc jsem se přidala k mnoha těm, kteří tuto zcela novou formu turismu vyhledávají. A je to z letošních Krušných hor vše, snad bude i nějaké příště, přála bych si to.

Jana Fafejtová – Praha, foto wiki

Chtěli byste sledovat a ovládat televizní vysílání z pohodlí vaší pohovky?

Za jednu cenu \$28.99 na měsíc máte dvě služby – Kábllovka.com i OnlineTV1.com
Česká a Slovenská televize ... Jednoduše a bez počítače! ☎ 1-970-300-2044

CZECH OUT THIS RESTAURANT LEASE OPPORTUNITY!

THE MASARYK MEMORIAL INSTITUTE (MMI) IS LOOKING FOR
an experienced and creative restaurant entrepreneur

to enter into a lease (minimum 5 years) to operate a restaurant on its grounds at
 Masaryktown, 450 Scarborough Golf Club Road, Scarborough.

We are looking for written proposals which would specify:

- your successful experience in restaurant operations with a 5-year business plan;
- how you would partner with us to promote Czech and Slovak culture in the menu.

To visit the site, or with further questions, please email office@masaryktown.ca

or call **416-439-4354**

Initial proposals should be submitted

no later than NOON on October 15, 2016. in person or email.

**ČESKO-SEVEROAMERICKÁ
 OBCHODNÍ A KULTURNÍ
 KOMORA INC.**

**CZECH – NORTH AMERICAN
 CHAMBER OF COMMERCE
 AND CULTURE**

909 Bay St. # 1006
 Toronto, ON M5S 3G2

Tel/Fax: (416) 929-3432

E-mail: czechevents.novotny@gmail.com
www.czechevents.net

EXPERIENCE EDENVALE AERODROME

A beautiful place to fly and dine

- Bistro 26 Restaurant
- Hangar Rentals
- Czech Manufactured Ultralight Aircraft for sale
- Self Serve Fuel Station
- Runway Lights
- Automatic Weather Observation Station (AWOS)

EDENVALE
 Aerodrome **BISTRO 26**

5195 Hwy 26 East | Stayner, ON | L0M 1S0 | Tel: (705) 428.3112
www.edenflight.com | www.bistro26.ca | info@edenflight.com

For reservations please call (705) 428.4703 or email us at
info@bistro26.ca

Kanada získala Světový pohár, ale Evropani ji dokázali potrápřit

Druhým finálovým zápasem mezi Kanadou a týmem Evropy se skončil ve čtvrtek 29. září 2016 Světový pohár. Mužstvo Kanady zvítězilo nad mužstvem složeným z evropských hráčů 2:1, když dokázalo otočit závěrečné utkání, kdy ještě tři minuty před koncem prohrávalo 0:1. Vedoucí branku Evropanů vstřelil v 7. minutě Zdeno Chára střelou z levé strany obrany. Jeho dělovka vymetla šibenici Príčovy branky. Evropané kontrolovali hru prakticky až do závěru utkání a zápas byl přehlídkou vynikajících zákroků obou brankářů Price a Haláka. Marian Gáborík pogratoval hokejistům Kanady k triumfu na Světovém poháru, přesto cítil frustraci a pocit křivdy. Slovenský útočník kvůli zranění nohy Výběru Evropy ve finálové sérii turnaje chyběl, to mu ale nebránilo souboje s mužstvem Javorového listu intenzivně prožívat. Evropané byli ve čtvrté části utkání velice blízko vyrovnání série a vynucení si rozhodujícího třetího duelu. Ještě v 57. minutě totiž vedli 1:0, pak ale kanadští rozhodčí O'Rourke s O'Halloranem vyloučili Slovinci Anžeho Kopitara za držení Coreyho Perryho a favorit v následné přesilovce zásluhou Patrice Bergerona srovnal. Zkázou evropského týmu pak dokonal 44 vteřin před koncem třetí třetiny Brad Marchand, který se prosadil při vlastním oslabení a Kanadě tak zajistil obhajobu triumfu na Světovém poháru (sport.cz).

Generální manažér mužstva Evropy Miro Šatán mi před závěrečnými zápasy Světového poháru řekl:

ABE: Jak se vám podařilo sestavit toto skvělé mužstvo?

Měli jsme deset lidí, kteří na tom pracovali celý rok. Kromě mne a trenéra jsme měli ještě pět skautů, kteří sledovali hráče. Výsledkem procesu a společné práce bylo toto mužstvo.

MŠ: Byl jste překvapen s výkonem mužstva?

Nejen já, všichni byli překvapeni, jak Tým Evropy zde hrál a to že se dostal mezi nejlepší.

O výsledku 3:1 prvního finálového střetnutí rozhodla úvodní dvacetiminutovka, kdy Kanadčané dvakrát skórovali Marchandem a Stamkosem. V druhé třetině sice Tomáš Tatar snížil v 27. minutě na rozdíl jediné branky. V polovině poslední třetiny Bergeron však dostal Kanadu opět do dvoubrankového vedení. Evropanům pak nepomohla ani třiminutová power-play v závěru zápasu. Naopak Getzlaf trefil tyč prázdné branky.

Jedním z mluvčích Týmu Evropy byl na tiskovce švýcarský obránce devěťadvacetiletý Mark Streit, jinak hrající za Philadelphia Flyers: Po většinu utkání jsme hráli svoji hru. Vytvořili jsme si šance. V utkání bylo hodně pozitivních momentů, ale bohužel jsme nezvítězili.

Je to něco, co vás může ovlivnit, když jste podali dobrý výkon, ale nedostavil se výsledek?

Před zápasem jsme netušili, jak začít. Ale ve skutečnosti jsme odstartovali dobře. Sice jsme prohráli o dva góly, ale měli jsme šance a měli jsme i nápady v útočném pásmu.

Byla strategie pro dnešní zápas jiná než pro předchozí zápasy?

Byli jsme rozhodnutí hodně forčekovat a to se nám vyplatilo. Když hrajete

Sekera (2) a Tatar (21) v souboji s Tavaresem

dobře v obraně, jste trpěliví, příležitosti se dostaví. Měli jsme několik úniků, ale nedokázali jsme toho využít.

Před utkáním vám nikdo nedával naději, že sehraje vyrovnaný zápas. To se vám podařilo, není to přece jen malé vítězství?

Nechtěli jsme hrát vyrovnaný zápas. Chtěli jsme vyhrát.

Podobně hodnotil utkání i slovenský brankář Jaroslav Halák:

Chyby jsme udělali v obou zápasech a my musíme takových chyb udělat co nejméně. Dnes jsme proti prvnímu utkání s Kanadou hráli velice dobře. Byl by to jiný zápas, kdyby Kanada nevstřelila první branku, ale ona skórovala. My jsme měli ze začátku šance, ale na neštěstí to tam nepadlo. Udělali jsme dvě chyby a byly z toho dva góly. Musíme se vyvarovat zbytečných chyb, jak na modré, tak na červené čáře.

Již první den turnaje hodně napověděl. Evropani složení z hráčů osmi zemí nedali favorizovaným Američanům šanci a zvítězili 3:0. Nejlepším hráčem na ledě byl slovenský brankář Jaroslav Halák. Jejich vedoucí branku vstřelil Marian Gáborík v 5. minutě. V druhé třetině Němec Dreiseitl po asistenci Andreje Sekery a Francouz Bellemare vstřelili po brance. V závěrečné části hry pak Evropané kontrolovali hru.

V druhém utkání Češi odolávali jedenáct minut Kanadě, než Crosby dostal puk o Neuwirthova záda do sítě. Další dvě branky padly v závěru první třetiny: v 18. minutě Marchand tečoval Burnsovu střelu a v posledních vteřinách Crosby vybojoval puk na Kempném, nahrál Bergeronovi a bylo to 3:0. Dvě branky z hole Thorntona a Toewse padly v druhé třetině a zkázou zpečetil na 6:0 Pietrangelo.

Po debaklu 0:6 od Kanady totiž česká hokejová reprezentace podlehla v Torontu i Výběru Evropy, tentokrát 2:3 po prodloužení. Evropané dvakrát vedli. Nejprve brankou Zdena Cháry z 31. minuty, ale Jakub Voráček dokázal po třech minutách, vyrovnat. V úvodu třetí třetiny Češi překali oslabení tři na pět díky fantastickému zákroku Petra Mrázka, ale vzápětí inkasovali branku z hole Nora Zuccarella. V 49. minutě však Hanzal vyrovnal na 2:2. V prodloužení pak ujel Draisaitl a samostatný nájezd proměnil.

Velkou postavou byl v mužstvu Evropy slovenský brankář Jaroslav Halák, který se zasloužil o vítězství proti mužstvu Spojených států a i v pondělním zápase patřil k nejlepším v Týmu Evropy, když kryl z 30 střel 28. Své působení zhodnotil takto:

Bylo to neuvěřitelně těžké utkání obzvláště posledních deset minut.

V přípravě bylo mužstvo Severní Ameriky nevyzpytatelné. Mladí hráči létali kolem nás. Teprve proti Švédsku jsme dokázali hrát plných šedesát minut. V předchozích zápasech to bylo pouze čtyřicet až čtyřicet pět minut. Důležité bylo, že v prvním zápase proti USA nikdo nečekal, že bychom mohli zvítězit. V tomto utkání tým České republiky byl však lépe připravený proti nám. Musíme si přiznat, že je to neuvěřitelný experiment vytvořit poprvé evropský tým. Velice důležité je, že jsme se navzájem poznali. V posledním přípravném zápase jsme hráli konečně lépe, ale stále je zde místo pro zlepšení.

Byl to zvláštní pocit porazit Čechy?

Je to něco jiného, když hrajeme na mistrovství světa. V tomto mužstvu jsou hráči z celé Evropy.

Během dnešního utkání nebylo tolik střel v úvodu utkání. Ale důležité je, že jste podržel mužstvo v klíčových momentech...

Dnešní utkání bylo mnohem těžší než zápas proti USA. Dlouho Češi

Jaroslav Halák v brance Evropy

neměli žádnou šanci a najednou to bylo 1:1. Snažili jsme se udržet v zápase, co nejdéle. Věděli jsme, že Češi budou stále lepší a lepší. V posledních deseti minutách jsme měli co dělat, abychom neinkasovali. Jsem rád, že se nám to podařilo. Měli jsme i hodně smůly během celého utkání. Klidně to mohlo být 6:2, ale Petr Mrázek byl vynikající, někdy jeho zákroky byly až neuvěřitelné.

Jak to bylo těžké pro brankáře, když ze začátku nešlo na vás mnoho střel?

Jako brankář se snažím číst během utkání hru. Dnes se mi to dařilo. V prodloužení měli Češi víc šancí, ale nám vyšel rozhodující nájezd. Škoda, že se to nepodařilo v normálním čase, ale jsem vděčný i za dva body v prodloužení.

Pokládáte tento turnaj za vrchol své kariéry?

Ne, doufám, že přijdou ještě krásnější okamžiky.

Jakub Voráček byl autorem první branky českého týmu na Světovém poháru. Dvakrát však musel jít za kátr. Češi přežili sedm oslabení, přestože neinkasovali, bylo mužstvo značně oslabeno, což se možná projevilo i v závěru utkání. Po utkání se novináři ptali právě na tato vyloučení, jestli nebyla zbytečná.

K tomu se nemohu moc vyjadřovat. Možná, že krosček byl zbytečný, ale před tím byl faul na brankáře. Myslím si, že jsme měli jít na trestnou lavici oba. A při prvním vyloučení jsem soupeři zvedl hokejku. Přesto, že nám šestistí nepřálo, drželi jsme se až do prodloužení, ale tam je to vabank. Tam jsou vždycky dvě, tři, čtyři šance a buď to tam padne nebo ne.

K první brance...

Puk jsem měl u nohy, zamířil jsem na zadní tyč a sedlo mi to. Byl to důležitý gól, protože to z nás spadlo. Na tu branku jsme čekali čtyři a čtvrt třetiny. Ale už před tím jsme měli několik šancí. Pak jsme zpomalili, ale ve třetí třetině jsme se opět zvedli. Jako útočná řada jsme nehráli špatně, dobře jsme forčekovali. Byl to vyrovnaný zápas a nemyslím si, že byl problém v počtu střel, který jsme měli nižší, ale rozhodlo prodloužení. Byli jsme pod tlakem, že musíme vyhrát. Oni však využili nabídnutou šanci.

V prodloužení jste jel na branku, pak jste ji minul a nahrával dozadu; Kdo jste tam očekával?

Tam měl být Tomáš Plekanec. Nemohl jsem střelit, byl jsem zády k brance. Škoda, byl už moc vepředu. Bylo to ke konci střídání a tam již nebylo mnoho sil.

Čím vás překvapil Evropský tým?

Bylo na nich vidět, že mají zkušenosti. Jsou to hráči, kteří mají něco odehráno, byli trpěliví, nikam se necpali. V určitých pasážích zápasu jsme je přebusovali. Nutno říci, že Halák chytal výborně.

V utkání dvou týmů, které měly již zajištěný postup do semifinále dominovali Kanadčané, zatímco Evropané se snažili uhrát co nejpříjemnější výsledek. Kanadčané nechali odpočívat Carey Price, kterého nahradil Corey Crawford. Již v 5. minutě Crosby objel branku a zasumul puk za Halákova záda. V poslední minutě první třetiny nejlepší hráč na ledě Jonathan Toews zvýšil na 2:0 a Marianu Hossovi se podařilo v 25. minutě vstřelit kontaktní gól. Osudová byla 35. minuta, kdy Josi při střele od modré zlomil hokejku a z protiútku Toews zvýšil na 3:1. Dvě minuty před koncem utkání Couture upravil na konečných 4:1.

Sedmatřicetiletý rodák ze Staré Lúbovny Marian Hossa popsal svoji první branku na turnaji takto: Dostal jsem velice přesnou přihrávku od Anže Kopitara, šel jsem blíž k němu a viděl jsem tam mezeru. Zkusil jsem vystřelit po ledě. Na štěstí to tam prošlo.

Dnes byl váš výkon velmi dobrý, hráli jste hodně v oslabení a vstřelili jste branku...

Hráli jsme proti nejsilnějšímu soupeři, který tu je. Jsem rád, že se mi podařilo vstřelit gól.

Máte jinou pozici než v Chicagu, hráli jste v prvním útoku...

V Chicagu jsem srozuměný s tím, že hraji v třetím útoku, hraji tam proti nejlepší pětkám v NHL. Ale není na tom nic definitivního, náš trenér v

Chicagu často míchá se sestavou.

Jaká je spolupráce s Anžem Kopitarem a Tomášem Tatárem?

Hráli jsme více s pukem a pomalu se dostáváme do tempa. Věřím, že se ještě zlepšíme.

Jaký je to pocit hrát za mužstvo Evropy?

Hrajeme velice podobnou hru. Raději bych pochopitelně reprezentoval svoji zem. Bohužel na Slovensku nemáme dostatek hráčů, kteří by hráli v NHL.

Je tady někdo z vaší rodiny?

Nemám tu nikoho z rodiny, ale mám zde několik kamarádů, kterým jsem dal lístky. Rodiče a bratr sledují naše výkony v televizi a gratulovali mi k postupu.

Čeští hokejisté si v posledním zápase proti USA spravili reputaci, když zvítězili 4:3 a podali nejlepší výkon na turnaji a díky dvěma gólům Milana Michálka, jedné brance jeho bratra Zbyňka a Andreje Šustra si připsali na Světovém poháru první dva body.

Jak toto vítězství hodnotí jednotliví hráči.

Andrej Šustr: Pokud mám popsat třetí branku – šlo o souboj u zadního mantinelu Voráček to nahrál před branku a já trochu se štestím jsem to protlačil za Bishopa. Ani jsem nevěděl, že to tam propadlo.

Zkoušel jste to někdy na tréninku?

AŠ: Ne, nikdy. Myslím si, že to nebyl první gól, který jsem mu dal. (S úsměvem.) Někdy vlastní a určitě si ještě o tom zažertujeme.

Byl jste hodně motivovaný?

AŠ: Mohl jsem zde hrát poprvé za národní mužstvo. Hodně jsem si to užíval a byl jsem rád, že jsem mohl reprezentovat a každé utkání bylo velkou událostí. Oba týmy již byly mimo, takže pro některé hráče bylo těžší se namotivovat. Pokud však někdo hraje za národní tým, tak je to něco výjimečného a nikdo to nechtěl vypustit. Chtěli jsme tento turnaj uzavřít se šťastným koncem, což se nám podařilo. Jsme za to rádi a doufám, že se příští rok zlepšíme.

Dalším hráčem, který odpovídal byl brankář Petr Mrázek.

Co bylo nejhorší v tomto utkání?

PM: Asi poslední dvě minuty, kdy jsme hráli v oslabení, tam brankář neví, co se může stát. Jestli se puk nešťastně neodrazí. Těch posledních sto dvacet sekund bylo dlouhých.

Jaké si odnášíte další pozitivní věci z tohoto turnaje?

PM: Důležité je, že jsme rozehraní a že můžeme rovnou vstoupit do sezóny, takže je to něco nového pro všechny hráče, co zde hráli. Myslím si, že Světový pohár nebyl špatný nápad.

Kdy jste naposledy dostal dva tresty během jedné třetiny?

PM: To už dlouho nebylo. Nevím, kde rozhodčí vzal tu vysokou hokejku. Snažil jsem se jí mýt na ledě. To je spíš otázka pro rozhodčího. Druhé oslabení pak znamenalo vyrovnávací branku.

Zbyňek Michálek: Ano jsem zklamán, že jsme nepostoupili, ale musím poctivě přiznat, asi jsme si to nezasloužili. Nehráli jsme v prvních dvou zápasech dost dobře. V krátkém turnaji nesmíte udělat tolik chyb, jako jsme udělali my. Máme problém vychovat mladší hráče, co zde hráli. Myslím si, že Světový pohár nebyl špatný nápad.

Stalo se vám už, že jste skórovali oba bratři v jednom utkání?

ZM: Možná, když jsme hráli proti sobě, ale ne v jednom týmu, to se myslím ještě nestalo. Určitě je to pěkné zakončení turnaje. Je to hezká vzpomínka na konec. Moc si toho vážím. I toho, že jsme porazili silné Američany. To se jen tak nestává. Myslím, že jako tým můžeme být hrdí, že jsme to nezabalili a hráli až do konce.

Zvažoval byste účast na nějakém podobném turnaji?

ZM: Dnes se hokej rozvíjí tím způsobem, že je to o rychlosti. Pro mne je to těžší a těžší, abych stačil mladším hráčům. Ale ani po zdravotní stránce na tom nejsem nejlépe. V poslední době jsem měl hodně problémů a tělo dostává stále víc zabrat a pak je těžké se dát po každém utkání dohromady. *Milana Michálka jsme se zeptali, jak se těší na NHL...*

MM: Myslím si, že tento ostrý start je pro nás i výhoda. Už se na sezónu moc těším. Máme zde v Torontu nový mladý tým.

Cítili jste se jako v domácím prostředí?

MM: Ano, mám to zde rád. Vždycky je to zde speciální a hlavně před domácími diváky.

Čekáte od toho něco nového?

MM: Hodně od toho očekávám. Jsou zde noví spoluhráči. Doufám, že všechno bude v pohodě.

Je to určitě satisfakce, být na domácím ledě v posledním regulérním zápase turnaje vyhlášen nejlepším hráčem utkání?

MM: Je to dobrý pocit. Jsem rád, že se mi to povedlo právě před domácími fanoušky. Navíc jsme porazili silný tým Spojených států. Neodcházíme se

Milan Michálek (9) před americkou brankou

svěšenou hlavou.

A ještě trenér Jandač: Pořád hovoříme o minulosti, trošičku se v tom hrabeme, ale to už se nezmění. Musíme se dívat na to, co bude a co je potřeba změnit. V této době, tak jak jde, jak se vychovávají malé děti, tak jak k tomu přistupují rodiče, jak k tomu přistupují učitelé ve školách, je úkolem, aby uměli děti udělat kotrmelec, stojku, aby uměli chytit míč v páté třídě. To je složitá otázka. Pro mne je obrovskou zkušeností vidět, že

Pokračování na str. 12

Pokračování ze str. 11

hokej zde je o něčem jiném. Tady jsou užší kluziště. Je zde větší rychlost a pokud nezkvalitníme soutěž v Evropě, tak nám severní Amerika bude uždít. Nemyslím pouze Česko, ale i Švédsko, Finsko a Rusko. Všichni mají podobné problémy jako my.

Měl jste poměrně široký tým spolupracovníků?

Pro mne to byla velká zkušenost spolupracovat s nimi. Chtěl bych jim za to poděkovat. Připravovali jsme se opravdu poctivě na tento Světový pohár. Ostatní

Pastrňák (88) uždí Američanu Paciorettymu (67)

trenérské týmy a štáby jsou podobně velké. Práce byla rozdělena a každý měl svůj úkol. Doufám, že v tom budeme pokračovat.

Téměř jako za starých časů se odehrávalo první semifinále mezi Kanadou a Ruskem. Domácí Kanadčané nakonec zvítězili 5:3.

Když v 28. minutě Kučerov vyrovnal na 1:1 a v 37. minutě Kuzněcov vstřelil druhou branku a Rusové se ujali vedení 2:1, vypadalo to jako, že se rodí překvapení Světového poháru. Tento pocit trval však pouhých 72 vteřin než Brad Marchand srovnal na 2:2. Třetí třetina pak již byla v režii domácích a hned v druhé minutě

stejný hráč dostal *favorové listy* do vedení a vzápětí Perry a Tavares zvýšili na 5:2. Teprve devět vteřin před koncem utkání Artemij Panarin zkorigoval výsledek na konečných 5:3. Nutno říci, že úvod patřil Kanadčanům, kteří se celkem lacině dostali v 8. minutě první třetiny svým kapitánem Sidneym Crosbym do vedení 1:0. Sidney Crosby také připravil oba Marchandovy góly a byl vyhlášen druhou hvězdou utkání, zatímco autor dvou branek Marchand získal ocenění pro nejlepšího hráče zápasu. Po zápase Marchand ocenil Crosbyho úlohu, že dokáže vždy přijít jako vůdčí osobnost, i když v kanadském mužstvu osobností nechyběly.

Jednou z nich byl obránce San Jose Sharks Marc-Edouard Vlasic, který měl v hodnocení plus/minus tři kladné body a zaznamenal dvě asistence. Na otázku, jestli nebyla nervozita v mužstvu za stavu 1:2, Vlasic odpověděl, že si byl vědomi toho, že zbývá do konce utkání hodně času a úkol dostat se zpátky do hry zvládli Kanadčané perfektně.

Jaká byla atmosféra v kabině po druhé třetině, kdy to bylo stále 2:2?

Stále jsme byli pozitivně naladěni, věděli jsme že zbývá dvacet minut, abychom zvítězili. V třetí třetině bylo důležité držet puk v útočném pásmu a střelit na Bobrovského, který byl vynikající.

Jak mnoho vám toto utkání vzalo sílu?

Musím přiznat, že hodně. Čím je turnaj dále, tím je to více vysilující. Hodně se také dnes bruslilo.

To, co málokdo očekával se stalo skutečností. Tým Evropy se dostal do finále Světového poháru. V druhém semifinále Světového poháru zdolal tým Švédska v prodloužení 3:2. Přitom se Evropanům před turnajem nejméně věřilo. Zatímco Kanada byla největším favoritem. Druzi byli Rusové, na které byl kurs 1:5. Ti vypadli v semifinále. Mužstvo Evropy zdolalo i Švédy, na které byl kurs 1:6, podobně jako na Američany, předpověď pro Fíny zněla 1:11 a pro mladý tým severní Ameriky 1:12. Jako největší outsideri byli Češi 1:25 a Evropané, kteří měli být pouze do počtu, měli kurs 1:33. Jenže Evropané zrají jako víno, čím déle hrají spolu, tím jsou lepší. Překvapují disciplinovaností v obraně, trpělivostí, obětavostí – hráči padají do střel, ale i skromností, že jednotlivá vítězství neberou jako samozřejmost. Tímto stylem zvládli i rozhodující semifinálový zápas proti Švédsku a nutno říci, že na vítězství měli hlavní podíl slovenští hráči. Tomáš Tatár vstřelil dvě branky, jednu dal Marian Gáborik a jednu asistenci si připsal i Andrej Sekera, třicetiletý rodák z Bojnice, který hrál dlouhá léta v Buffalu. Nyní je ve službách klubu Edmonton Oilers. Pochopitelně, že byl po zápase velice spokojený, nejen protože hrál v první pětce finalistů Světového poháru, ale také proto, že se asistencí zapsal do historie této soutěže.

Ačkoliv vám nikdo nedával žádnou naději, v čem je příčina?

Hrajeme jednoduchou hru, ale chemie v mužstvu je neuvěřitelná. Zatím to pro nás funguje. Neohlíželi jsme se na komentáře v tisku a porazili jsme USA 3:0. Byl to pěkný pocit. To nás nakoplo, v šatně byla skvělá atmosféra.

Jak se hraje pod vedením trenéra Ralpha Kruegera?

Je to vynikající trenér, který umí dát hráčům motivaci. V jeho systému je síla.

Slováci v tomto utkání zaznamenali čtyři body, jak se cítíte?

Je to krásný pocit. Možná, že nás lidé budou brát trochu

vážněji. Všechny týmy zde na turnaji byly skvělé, ale Kanada nad nimi vyčnívá. Co se hrálo klíčovou roli v utkání se Švédskem?

Celé mužstvo hrálo skvěle, od brankáře přes obránce až po útočníky. Možná jsme se velice těžko rozjízдили, ale v druhé třetině jsme již hráli svoji hru. Věřili jsme od začátku do poslední vteřiny, že zvítězíme a to se nám vyplatilo. Je to pěkný pocit na začátku sezóny a doufám, že se tato nálada přenesení do ligových zápasů.

Zaznamenal jste asistenci na začátku třetí třetiny, když Tomáš Tatár dorazil vaši střelu, měl jste pocit, že tato střela může skončit brankou?

Každá střela může skončit gólem, na štěstí to tam padlo a byli jsme opravdu šťastní, že jsme se dostali poprvé v zápase do vedení.

Měli jste zvláštní pokyny pro prodloužení?

Ani ne, jenom jsme nevěděli, jestli jako mužstvo nehrájeme naposledy a tak jsme udělali proto maximum, aby tomu tak nebylo.

Máte zprávy ze Slovenska, jestli vás adoptovali jako svůj tým?

Myslím si, že to lidé sledují. Určitě by víc fandili, kdyby se jednalo o národní mužstvo. Přesto nám fanoušci drží palce.

Vaše mužstvo nemá minulost ani budoucnost, má pouze přítomnost...

Je to pravda snažíme se z přítomnosti vytěžit, co nejvíce. Velkou postavou v tomto utkání byl Tomáš Tatár.

Je to neuvěřitelný pocit, jak již jsem se zmínil nemáme dost hráčů, kteří by mohli hrát v NHL a proto je pro nás dobré, že můžeme hrát dohromady s ostatními hráči z Evropy. Měl jsem možnost hrát za Slovensko na MS, ale prohráli jsme s Ruskem. Tohle je podobný úspěch.

Mohl byste popsat vítěznou branku?

Byl tam nastřelený puk. Mats Zuccarello se na mne podíval, tak jsem trochu zpomalil. Dostal jsem nahrávku, chvíli jsem počkal, Lundqvist to skvěle chytil, ale pro něj na neštěstí to šlo od betonu přímo do moji brusle a do branky.

Co vám probíhalo v hlavě, když jste uslyšel, že o vítězném gólu rozhodne video?

Jistěže jsem měl strach. Nechtěl jsem do puku kopnout, ale otázka je, jak to viděl rozhodčí.

V utkání jste měli v první třetině pět střel, v druhé patnáct, jaké byly pocity před prodloužením?

Věděli jsme, že už semifinále je úspěchem, proto jsme nebyli nervózní. Bylo nám jasné, že musíme čekat na svoji příležitost a užívat si toho.

Čeští hokejisté říkali, že hrajete tak dobře, že na vás není takový tlak, jako je na jiné týmy...

Je to možné. Určitě nás nikdo nepasoval na favority. Stále jsme slyšeli, že nic nedokážeme. Po prvé je zde tento projekt. My jsme se na to těšili, hra nás baví a užíváme si celý turnaj.

Před časem byl zápas hvězd Evropa proti Severní Americe, chtěl byste, aby se vrátila tato tradice?

Asi by to bylo zajímavé. Stále se vymýšlí něco nového. Letos to bylo tři na tři. Je to hlavně pro lidi a je nutné se jich zeptat, co by se jim líbilo. Mně by se to líbilo. Ale líbí se mi i ostatní nápady.

Jak důležitým faktorem byl Jaroslav Halák?

Na celém turnaji byl perfektní. Držel nás nad vodou. Zlikvidoval řadu gólových šancí, což dává mužstvu jistotu a navíc to povzbudí.

Aleš Březina – Toronto

V krátkosti

V české fotbalové lize sešívání po osmi letech dobyli Letnou a zvítězili nad Spartou 2:0. Branky vstřelili Mešanović a Zmrhal. V 9. kole Zlín pouze remizoval doma s Jabloncem 2:2, Plzeň rozdrtila Hradec 4:1, Sparta pouze remizovala s Brnem 3:3 a Slavia porazila Karvinou.

Tabulka po neúplném 9. kole: 1. Plzeň 9 18:7 22, 2. Mladá Boleslav 9 17:6 22, 3. Zlín 9 19:7 21, 4. Sparta 9 16:10 16, 5. Slavia 8 13:8 15, 6. Bohemians 9 10:12 13, 7. Dukla 9 15:12 11, 8. Jablonec 9 14:17 10, 9. Karviná 8 11:14 10, 10. Hradec 9 9:14 10, 11. Teplice 9 8:10 9, 12. Slovácko 9 11:15 9, 13. Liberec 8 6:9 8, 14. Brno 8 8:12 8, 15. Jihlava 5:14 4, 16. Příbram 9 3:16 3.

Slovenská fotbalová liga po 11. kole: 1. Žilina 28, 2. Podbrezová 22, 3. Myjava 20, 4. Ružomberok 18, 5. Trnava 17, 6. Slovan 17, 7. Trenčín 14, 8. Michalovce 14, 9. Senica 11, 10. Dunajská Streda 8, 11. Zlaté Moravce 6, 12. Prešov 6.

Česká hokejová liga: 1. Brno 9/24, 2. Trinec 9/24, 3. Mladá Boleslav 9/18, 4. Chomutov 9/17, 5. Olomouc 9/16, 6. Sparta 9/15, 7. Litvínov 9/13, 8. Liberec 8/12, 9. Hradec 9/11, 10. Vítkovice 8/9, 11. Zlín 7/8, 12. Plzeň 8/6, 13. Karlovy Vary 9/4, 14. Pardubice 8/3.

Slovenská hokejová liga: 1. Košice 10/24, 2. Nitra 10/24, 3. B. Bystrica 10/20, 4. L. Mikuláš 10/16, 5. Trenčín 9/16, 6. Martin 9/12, 7. Nové Zámky 10/11, 8. Zvolen 9/11, 9. Žilina 9/9, 10. Poprad 9/7, 11. Orange 5/0.

V KHL je Slovan Bratislava v Bobrovově divizi šestý. Ze 14 zápasů získal 16 bodů.

V EBEL lize je Znojmo se čtyřmi body ze 6 zápasů jedenácté.

Travelling Outside of Ontario? Have You Purchased Travel Insurance?

SOUTH
ATLANTA
OCEAN

Call us for the Best Rates

UNIGLOBE
Enterprise Travel

1221 Yonge Street, Toronto

Tel: 416 504 3800

Toll Free: 1800 825 7577

Monday - Friday: 9:00 AM - 5:00 PM

email:

blanka@premieregroup.com

dianab@premieregroup.com

ROYAL LEPAGE

Signature Realty

**Rosti
Brankovsky**
Broker
Jedinečné služby

Jak prodat dům nebo kondo?

Rosti Brankovský, který má hodně zkušeností s prodejem, to může udělat za vás.

Jak koupit dům nebo kondo?

Když vidíte inzerát nebo nápis *Dům na prodej*, Rosti Brankovský vám ho může ukázat.

Jsem tu pro vás!

Royal Le Page, Signature Realty
Independently owned and operated brokerage
416/443-0300 - direct 416/443-9575

www.brankovsky.com * e-mail: rostib@rogers.com

